

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-275/22
R: 08-04; 013-04/22

IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
na dan 31. 12. 2021. godine
Javnog poduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d. o. o. Brčko distrikt BiH

Brčko, lipanj 2022. godine

KAZALO

I. NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA.....	3
2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II. KRITERIJI ZA REVIZIJU	7
III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI	8
1. REZIME DANIH PREPORUKA	8
a) <i>Preporuke koje se odnose na finacijska izvješća</i>	8
b) <i>Preporuke koje se odnose na usklađenost</i>	8
2. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....	11
3. UVOD	23
4. OPĆI DIO	23
5. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE.....	24
6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	24
7. NALAZI I PREPORUKE.....	26
7.1. <i>RUKOVODSTVO I SUSTAV INTERNIH KONTROLA</i>	26
7.2. <i>IZRADA, DONOŠENJE I REALIZACIJA PLANA POSLOVANJA</i>	28
7.3. <i>BILANCA STANJA I POPIS IMOVINE, TRAŽBINA I OBEVA NA DAN 31.12.2021. GODINE</i>	30
7.3.1. <i>Stalna imovina i dugoročni plasmani</i>	30
7.3.2. <i>Tekuća sredstva</i>	32
7.3.3. <i>Kapital</i>	37
7.3.4. <i>Dugoročna rezerviranja</i>	37
7.3.5. <i>Kratkoročne obveze</i>	37
7.3.6. <i>Pasivna vremenska razgraničenja</i>	41
7.3.7. <i>Popis imovine, tražbina i obveza</i>	41
7.3.8. <i>Izvanbilančna imovina</i>	42
7.4. <i>BILANCA USPJEHA ZA RAZDOBLJE 1. 1. – 31. 12. 2021. GODINE</i>	43
7.4.1. <i>Poslovni prihodi</i>	43
7.4.2. <i>Poslovni rashodi</i>	43
7.4.3. <i>Finacijski rashodi</i>	48
7.4.4. <i>Ostali rashodi</i>	48
7.4.5. <i>Rezultat poslovanja</i>	49
8. JAVNE NABAVE	49
9. KOMENTAR.....	50

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet bb, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет бб, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Menadžmentu Javnog poduzeća
„KOMUNALNO BRČKO“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
n/r ravnatelja

I. NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća (Bilance stanja, Bilance uspjeha, izvješća o promjenama u kapitalu, izvješća o novčanim tokovima i bilješki uz finansijska izvješća) Javnog poduzeća „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: Poduzeće), na dan 31. prosinca 2021. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Poduzeća je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvještavanja, tj. Zakonu o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, Međunarodnim računovodstvenim standardima (MRS) i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI).

Ova odgovornost podrazumijeva: kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze zbog prijevare i pogreške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/18) i primjenjivom okviru ISSAI revizijskih institucija (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 31/18).

Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijska izvješća Poduzeća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze.

Revizija uključuje provedbu postupaka radi pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvješćima. Izbor postupka je zasnovan na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvješćima zbog prijevare i pogreške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, radi odabira revizijskih

postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne radi izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola. Revizija, također, uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije financijskih izvješća. Revizor, također, ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sustave internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. U iskazanom stanju zaliha na dan 31. 12. 2021. godine, postoje zalihe sirovina i materijala sadržane u iznosu od 2.070.971,36 KM čije su pojedinačne cijene (cijene stjecanja) iz ranijih razdoblja, za koja nije vršeno usklađivanje vrijednosti sukladno preporukama MRS 2 Zalihe. Za iznos zaliha koje ne zadovoljavaju zahtjeve u pogledu pritjecanja budućih ekonomskih koristi i pouzdane mjerljivosti vrijednosti, zalihe Poduzeća su precijenjene u aktivi bilance stanja na dan 31. 12. 2021. godine i u istom iznosu rezultat poslovanja za razdoblje 1. 1. - 31. 12. 2021. godine.
2. Poduzeće nije, na dan bilanciranja, u dovoljnoj mjeri, izvršilo procjenu naplativosti tražbina. Tražbine od kupaca i rezultat poslovanja iskazani u financijskim izvješćima na dan 31. 12. 2021. godine, precijenjeni su za iznos spornih - nenaplativih tražbina u istom iznosu, što nije sukladno preporukama MRS 1 – Prezentacija financijskih izvješća, preporučuju, i Okvira MSFI. (Detaljnije u točki 7.3.2.).
3. Poduzeće, u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine, nije preispitalo iskazanu vrijednost obveza po osnovi primljenih predujmova za usluge, odnosno nije vršilo mjesečno namirenje tražbina od kupaca za unaprijed plaćene usluge. (Detaljnije u točki 7.3.2.).

Uvjetno mišljenje

Po našem mišljenju, izuzev za učinke navedene u prethodnim točkama, financijska izvješća, po svim bitnim pitanjima, prikazuju istinito i objektivno, stanje imovine, kapitala i obveza na dan 31. prosinca 2021. godine, rezultat poslovanja Javnog poduzeća “Komunalno Brčko” d. o. o. Brčko distrikt BiH i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U svezi s revizijom finansijskih izvješća Poduzeća, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se Poduzeće rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća rukovodstvo Poduzeća je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije sukladne propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjenski, svrsishodno i zakonito korištenje sredstava odobrenih Finansijskim planom Poduzeća za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, učinkovito i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 18/18) i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Poduzeća, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Poduzeće nije provodilo sve mjere predviđene Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati tražbina. U evidenciji tražbina od kupaca postoje kupci koji su prekoračili limit neplaćenih računa, a Poduzeće nije poduzimalo mjeru isključenja, što nije sukladno odredbama Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina (Detaljnije u točki 7.3.2.).**
- 2. Prilikom isplate mjesečnih neto plaća i naknada nije istodobno vršena i isplata pripadajućih poreza i doprinosa, sukladno važećim propisima (Detaljnije u točki 7.3.5.).**
- 3. U revidiranom razdoblju je ostvareno 31.416 prekovremenih sati, te je po toj osnovi obračunana uvećana osnovna plaća u iznosu od 210.572,70 KM. Poduzeće, nije, radi racionalizacije troškova, koristilo mogućnost preraspodjele radnog vremena, predviđene odredbama 54 Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Određeni broj radnika je ostvarilo preko deset sati prekovremenog rada tjedno bez pismene suglasnosti, kako je propisano odredbama članka 50 Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Zahtjev za**

obračun plaće za mjesec (ZP - formular) ne omogućuje potpune podatke o ukupnom mjesečnom broju ostvarenih radnih sati zaposlenika, te se kod obračuna plaća zaposlenika pored zahtjeva moraju koristiti i pomoćne evidencije o ostvarenim satima rada. (Detaljnije u točki 7.4.2.).

4. Tijekom 2021. godine Poduzeće je donijelo najmanje 84 odluke o uvećanju plaća za 225 zaposlenika, te je po toj osnovi isplaćen iznos od 41.818,82 KM, bez navođenja adekvatnih razloga za uvećane osnovice neto plaće, propisanih Pravilnikom o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“. Također, Pravilnikom nije precizno definirana procedura i mjerljivi kriteriji obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plaće (Detaljnije u točki 7.4.2.).
5. Poduzeće je tijekom 2021. godine zaključivalo ugovore o djelu i ugovore o obavljanju povremenih i privremenih poslova i za te namjene je ukupno isplaćeno 347.159,68 KM. Zaključeni ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova su, s 35 osoba, trajali dulje od 90 dana, što nije sukladno odredbama članka 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Na poslovima za koje je predviđeno da se zaključuje ugovor o privremenim i povremenim poslovima, angažirane su osobe zaključivanjem ugovora o djelu, što nije sukladno odredbama članka 117 Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“. Osobama koje obavljaju privremene i povremene poslove, nisu osigurana prava sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je propisano odredbama članka 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH (Detaljnije u točki 7.4.2.).
6. Nedostatci i slabosti u procesu javnih nabava (točka 8. Izvješća).

Uvjetno mišljenje

Prema našem mišljenju, izuzev za učinke navedene u prethodnim točkama, aktivnosti, financijske transakcije i informacije Poduzeća **za 2021. godinu** sukladne su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Zamjenik glavnog revizora

mr. sc. Savo Grujić, dipl. oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju javne uprave i institucija Brčko distrikta BiH provodi reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju:

- Zakon o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH
- Zakon o javnim nabavama u BiH
- Zakon o upravljanju otpadom
- Zakon o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH
- Zakon o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH
- Zakon o radu Brčko distrikta BiH
- Zakon o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH
- Zakon o PIO/MIO Federacije BiH
- Zakon o doprinosima Republike Srpske
- Zakon o komunalnim djelatnostima Brčko distrikta BiH
- Statut Javnog poduzeća „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
- Pravilnik o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
- Pravilnik o radu u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
- Pravilnik o organizaciji i provedbi popisa imovine i obveza stvarnog i knjigovodstvenog stanja u JP „Komunalno Brčko“
- Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
- Pravilnik o javnoj nabavi roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
- Pravilnik o praćenju, upravljanju i naplati tražbina JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH
- Odluka o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ broj 01-02-150/17 od 7. 6. 2017. godine
- Odluka o ulaganju nekretnina i pokretnih stvari Brčko distrikta BiH u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikt BiH
- Odluka o stopi doprinosa za zapošljavanje Brčko distrikta BiH
- Odluka o obavljanju djelatnosti od općeg interesa
- Odluka o Registru zaposlenih i Registru imenovanih osoba u tijelima javne uprave, institucijama, javnim poduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH
- Međunarodni računovodstveni standardi i
- Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. REZIME DANIH PREPORUKA

Tijekom izvršenja revizije finansijskih izvješća Poduzeća za 2021. godinu, konstatirali smo postojanje određenih propusta i nepravilnosti u poslovanju i finansijskom izvještavanju. Radi otklanjanja uočenih propusta i nepravilnosti, dajemo sljedeće preporuke:

a) *Preporuke koje se odnose na finansijska izvješća*

Potrebno je, radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata Poduzeća, izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost, u ovisnosti što je niže, sukladno odredbama MRS 2-Zalihe.

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih predujmova za usluge, te izvršiti zatvaranje adekvatnih tražbina po istoj osnovi.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvješća, izvršiti usuglašavanje obveza sa svim dobavljačima sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je izvješće o obavljenom popisu dostavljati nadležnoj osobi u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, tražbine i obveze sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, u suradnji s Vladom Brčko distrikta BiH, u glavnoj knjizi izvanbilančnih evidencija izvršiti isknjižavanje tuđih sredstava kojima Poduzeće ne upravlja, niti ih koristi, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH radi osiguranja dodatnih informacija o korištenju tuđe imovine.

b) *Preporuke koje se odnose na usklađenost*

Potrebno je da Poduzeće dostavi Akcijski plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvješću, u roku koji je reguliran odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Poduzeće poduzme aktivnosti na implementaciji preporuka danih u izvješćima o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća.

Potrebno je, radi učinkovitijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja, uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti učinkovitom ostvarivanju ciljeva Poduzeća.

Potrebno je prilikom planiranja i izvještavanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda osigurati njihovo sučeljavanje po djelatnostima Poduzeća radi njihove lakše razumljivosti od

korisnika, ranog otkrivanja negativnih pojava i potencijalnih negativnih trendova u pojedinim područjima i pravodobnog poduzimanja mjera za osiguranje samoodrživog poslovanja svih radnih jedinica Poduzeća.

Potrebno je u suradnji s Vladom Brčko distrikta BiH, intenzivirati aktivnosti na dobivanju dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog podrijetla i životinjskih leševa sukladno odredbama Zakona o upravljanju otpadom.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina, u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina, prije nego što tražbine postanu sporne.

Potrebno je analizirati rast spornih tražbina za isporučenu vodu u prethodnim razdobljima, te poduzeti adekvatne mjere radi zaustavljanja negativnog trenda.

Potrebno je da Poduzeće prilikom isplate mjesečnih neto plaća i naknada vrši istodobno i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa, sukladno važećim propisima.

Potrebno je pokrenuti aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža osobama za koje je Poduzeće uplatilo doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje, radi omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovi uplaćenog osiguranja.

Potrebno je planirati i pokrenuti aktivnosti za popunu ispraznjenih radnih mjesta preko javnog natječaja sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja ispraznjenih radnih mjesta.

Potrebno je imenovanje povjerenstva za zapošljavanje vršiti sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu sastava povjerenstva.

Potrebno je podatke o svim imenovanim osobama dostavljati Pododjelu za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH u roku od 5 dana od dana imenovanja sukladno odredbama Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih osoba u tijelima javne uprave, institucijama, javnim poduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljnjem smanjenju gubitaka električne energije i vode radi postizanja planiranog postotka gubitka.

Potrebno je usvojiti novu organizaciju Poduzeća i program prijevremenog umirovljenja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ od 7. 6. 2017. godine.

Potrebno je pridržavati se odredbi sklopljenih ugovora o javnom nabavama, u dijelu poštovanja ugovorenih rokova.

Potrebno je da se Poduzeće dosljedno pridržava odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ograničenja trajanja prekovremenog rada, odnosno dobivanja pismene suglasnosti radnika.

Potrebno je vršiti preraspodjelu radnog vremena sukladno odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, radi racionalnijeg korištenja sredstava.

Potrebno je vršiti unos svih propisanih podataka u formulare zahtjeva za obračun plaće za mjesec (ZP - formular), radi omogućavanja utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih sati, te točnog obračuna plaća zaposlenika.

Potrebno je odluke o uvećanju osnovice neto plaće donositi sukladno odredbama Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plaće.

Potrebno je, podzakonskim aktima preciznije propisati proceduru i mjerljive kriterije obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plaće, radi objektivne ocjene posebnog angažmana zaposlenika.

Potrebno je donijeti novi pročišćeni tekst Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH, radi postizanja ažurnosti i jednostavnije primjene donesenog akta.

Potrebno je angažiranje osoba radi obavljanja privremenih i povremenih poslova vršiti sukladno odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu razdoblja angažiranja osoba.

Potrebno je angažiranje osoba, na poslove za koje je utvrđeno da se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima, vršiti sukladno odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“.

Potrebno je osobama koje obavljaju privremene i povremene poslove u Poduzeću osigurati prava sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je regulirano odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je preciznije definirati postupak planiranja javnih nabava čime bi se povećala učinkovitost u provedbi postupaka javne nabave i realizacije ugovora.

Potrebno je analizirati izvršenje godišnjeg i uzroke izmjena plana javnih nabava radi preciznijeg i pouzdanijeg planiranja javnih nabava u budućem razdoblju.

Potrebno je da Poduzeće, u postupcima javne nabave, osigura aktivnu konkurenciju i najučinkovitije trošenje javnih sredstava, sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, radi učinkovitije realizacije planiranih nabava.

2. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2021. godine

Grupa računa, račun	POZICIJA		AOP	Iznos tekuće godine			Iznos prethodne godine (neto)
				Bruto	Ispravak vrijednosti	Neto (4-5)	
1	2		3	4	5	6	7
	AKTIVA						
	A. STALNA IMOVINA I DUGOROČNI PLASMANI (002+008+015+020+021+030+033)		001	24.638.510	15.341.995	9.296.515	9.797.683
01	I. Nematerijalna sredstva (003 do 007)		002	2.870.632	2.200.934	669.698	805.460
011	2.	Koncesije, patenti i druga prava	004	324.999	298.835	26.164	10.429
012	3.	Goodwil	005				
013, 014	4.	Ostala nematerijalna sredstva	006	2.537.653	1.902.099	635.554	773.511
015 i 017	5.	Predujmovi i nematerijalna ulaganja u pripremi	007	7.980		7.980	21.520
02	II. Nekretnine, postrojenja i oprema (009 do 013)		008	21.763.175	13.141.061	8.622.114	8.987.520
020	1.	Zemljišta	009				
021	2.	Građevinski objekti	010	5.767.055	2.457.701	3.309.354	3.521.757
022 do 024	3.	Postrojenja i oprema	011	14.911.695	10.683.360	4.228.335	4.982.478
025, 027	4.	Predujmovi i nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	013	1.084.425		1.084.425	483.285
03	III. Investicijske nekretnine		014				
04	IV. Biološka sredstva (016 do 019)		015				
05	V. Ostala (specifična) stalna materijalna sredstva		020	4.703		4.703	4.703
06	VI. Dugoročni financijski plasmani (022 do 029)		021				
064	1.	Dugoročni krediti dani u zemlji	025				
064	2.	Dugoročni krediti dani u inozemstvu	026				
068	3.	Ostali dugoročni financijski plasmani	029				
07	VII. Druga dugoročna tražbina (031+032)		030				
08	VIII. Dugoročna razgraničenja		033				
090	B) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA		034				
	C) TEKUĆA SREDSTVA (036+043)		035	21.300.342	5.537.238	15.763.104	16.120.377
10 do 15	I. Zalihe i sredstva namijenjena prodaji (037 do 042)		036	3.976.075	1.781.616	2.194.459	2.273.454

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

10	1.	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	037	3.976.075	1.781.616	2.194.459	2.273.454
11	2.	Proizvodnja u toku, poluproizvodi i nedovršene usluge	038				
12	3.	Gotovi proizvodi	039				
13	4.	Roba	040				
14	5.	Stalna sred. namijenjena prodaji i obustavljeno poslovanje	041				
15	6.	Dani predujmovi	042				
	II.	Gotovina, kratkoročne tražbine i kratkoročni plasmani (044+047+053+061+062)	043	17.324.267	3.755.622	13.568.645	13.846.923
20	1.	Gotovinski ekvivalenti i gotovina (045+046)	044	1.929.577		1.929.577	2.222.569
20 bez 207	a)	Gotovina	045	1.929.577		1.929.577	2.222.569
207	b)	Gotovinski ekvivalenti	046				
21, 22, 23	2.	Kratkoročne tražbine (048 do 052)	047	15.353.812	3.755.622	11.598.190	11.575.300
211	b.	Kupci u zemlji	049	14.528.875	3.755.622	10.773.253	10.910.480
22	ġ.	Tražbine iz specifičnih poslova	051				
23	d.	Druge kratkoročne tražbine	052	824.937		824.937	664.820
24	3.	Kratkoročni finansijski plasmani (054 do 060)	053				
240	a)	Kratkoročni krediti povezanim pravnim osobama	054				
241	b)	Kratkoročni krediti dani u zemlji	055				
248	e)	Ostali kratkoročni plasmani	060				
27	4.	Tražbine za PDV	061				
28 bez 288	5.	Aktivna vremenska razgraničenja	062	40.878		40.878	49.054
288		D) ODLOŽENA POREZNA SREDSTVA	063				
290		E) GUBITAK IZNAD VISINE KAPITALA	064				
		POSLOVNA AKTIVA (001+034+035+063+064)	065	45.938.852	20.879.233	25.059.619	25.918.060
88		Izvanbilančna aktiva	066	137.937.567		137.937.567	137.937.567
		Ukupno aktiva (065+066)	067	183.876.419	20.879.233	162.997.186	163.855.627

Grupa konta, konto	POZICIJA		AOP	IZNOS tekuće godine	IZNOS prethodne godine
1	2		3	4	5
	PASIVA				
	A. KAPITAL (102-109+110+111+114+115-116+117-122-127)		101	14.686.141	7341.877
30	I. Osnovni kapital (103 do 108)		102	5.977.268	2.000
300	1.	Dionički kapital	103		
302	2.	Udjeli društva s ograničenom odgovornošću	104		
303	3.	Zadružni udjeli	105		
304	4.	Ulozi	106		
305	5.	Državni kapital	107	5.977.268	2.000
309	6.	Ostali osnovni kapital	108		
31	II. Upisani neplaćeni kapital		109		
320	III. Emisijnska premija		110		
	IV. Rezerve (112+113)		111	1.880.315	700.000
321	1.	Zakonske rezerve	112	1.880.315	700.000
322	2.	Statutarne rezerve	113		
dio 33	V. Revalorizacijske rezerve		114		
dio 33	VI. Nerealizirani dobitci		115		
dio 33	VII. Nerealizirani gubitci		116		
34	VIII. Neraspoređena dobit (118 do 121)		117	6.828.558	6.639.877
340	1.	Neraspoređena dobit ranijih godina	118	5.459.563	5.459.563
341	2.	Neraspoređena dobit izvještajne godine	119	1.368.995	1.180.314
35	IX. Gubitak do visine kapitala (123 do 126)		122		
350	1.	Gubitak ranijih godina	123		
351	2.	Gubitak izvještajne godine	124		
353	4.	Nepokriveni višak rashoda izvještajne godine	126		

360	X. Otkupljene vlastite dionice i udjeli		127		
dio 40	B) DUGOROČNA REZERVIRANJA (129+130)		128	871.268	598.823
dio 40	1.	Dugoročna rezerviranja za troškove i rizike	129	162.558	162.558
dio 40	2.	Dugoročna razgraničenja	130	708.710	436.265
	C) DUGOROČNE OBVEZE (132 do 138)		131		6.258.674
410	1.	Obveze koje se mogu konvertirati u kapital	132		5.975.268
411	2.	Obveze prema povezanim pravnim osobama	133		
412	3.	Obveze po dugoročnim papirima od vrijednosti	134		
413, 414	4.	Dugoročni krediti	135		283.406
415, 416	5.	Dugoročne obveze po finansijskom lizingu	136		
419	7.	Ostale dugoročne obveze	138		
408	D) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE		139		
	E) KRATKOROČNE OBVEZE (141+149+155+156+160+161+162+163)		140	7.140.054	8.939.586
42	I. Kratkoročne finansijske obveze (142 do 148)		141	756.567	2.585.874
422	1.	Kratkoročni krediti i uzeti u zemlji	144	500.000	2.250.000
423	2.	Kratkoročni krediti i uzeti u inozemstvu	145		
424, 425	3.	Kratkoročne dio dugoročnih obveza	146	255.262	334.331
429	4.	Ostale kratkoročne finansijske obveze	148	1.305	1.543
43	II. Obveze iz poslovanja (150 do 154)		149	5.424.790	5.367.545
430	1.	Primljeni predujmovi, depoziti i kaucije	150	744.593	668.935
431	2.	Dobavljači - povezane pravne osobe	151		
432	3.	Dobavljači u zemlji	152	4.677.557	4.698.610
433	4.	Dobavljači u inozemstvu	153	2.640	
439	5.	Ostale obveze iz poslovanja	154		-
44	III. Obveze iz specifičnih poslova		155		
45	IV. Obveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih (157 do 159)		156	846.621	826.697
450 do 452	1.	Obveze po osnovi plaća i naknada plaća	157	822.650	795.257
453 do 455	2.	Obveze po osnovi naknada plaća koje se refundiraju	158	23.971	31.440
456 do 458	3.	Obveze za ostala primanja zaposlenih	159		-
46	V. Druge obveze		160	7.093	5.706

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

47	VI. Obveze za PDV	161	104.274	153.764
48 osim 481	VII. Obveze za ostale poreze i druge daće	162	709	-
481	VIII. Obveze za porez na dobit	163		-
49 osim 495	E) PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	164	2.362.156	2.779.100
49 osim 495	G) ODLOŽENE POREZNE OBVEZE	165		-
	POSLOVNA PASIVA (101+128+131+139+140+164+165)	166	25.059.619	25.918.060
890 do 898	Izvanbilančna pasiva	167	137.937.567	137.937.567
	Ukupna pasiva (166+167)	168	162.997.186	163.855.627

Bilanca uspjeha za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2021. godine

Tablica 2

Grupa računa, račun	POZICIJA	Oznaka za AOP	IZNOS	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5
	A) POSLOVNI PRIHODI I RASHODI			
	I. POSLOVNI PRIHODI (202+206+210+211-212+213)	201	46.148.904	44.180.364
60	1. Prihodi od prodaje robe (203 do 205)	202		
600	a) Prihodi od prodaje robe povezanim pravnim osobama	203		
601	b) Prihodi od prodaje robe na tuzemnom tržištu	204		
602	c) Prihodi od prodaje robe na stranom tržištu	205		
61	2. Prihodi od prodaje učinaka (207 do 209)	206	46.133.539	44.144.086
610	a) Prihodi od prodaje učinaka povezanim pravnim osobama	207		
611	b) Prihodi od prodaje učinaka na tuzemnom tržištu	208	46.133.539	44.144.086
612	c) Prihodi od prodaje učinaka na stranom tržištu	209		
62	3. Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe i učinaka	210		
650 do 659	4. Ostali poslovni prihodi	213	15.365	36.278
	II. POSLOVNI RASHODI (215+216+217+220+221+224+225+226-227+228)	214	44.922.452	43.800.615
500 do 502	1. Nabavna vrijednost prodane robe	215	29.781.741	28.079.152
510 do 519	2. Materijalni troškovi	216	2.185.070	2.156.907
52	3. Troškovi plaća, naknada plaća i ostalih osobnih primanja (218+219)	217	10.057.594	10.772.495
520 i 521	a) Troškovi bruto plaća i bruto naknada plaća	218	8.837.125	9.580.853
522 do 529	b) Ostali osobni rashodi	219	1.220.469	1.191.642
530 do 539	4. Troškovi proizvodnih usluga	220	753.558	788.032
54	5. Troškovi amortizacije i rezerviranja (222+223)	221	1.565.347	1.507.601
540 do 542	a) Amortizacija	222	1.565.347	1.507.601
543 do 549	b) Troškovi rezerviranja	223		
55 osim 555 i 556	6. Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)	224	435.190	352.113
555	7. Troškovi poreza	225	142.512	142.935
556	8. Troškovi doprinosa	226	1.440	1.380
poveć. 11 i 12 ili 595	9. Povećanje vrijednosti zaliha učinaka	227		
smanj. 11 i 12 ili 596	10. Smanjenje vrijednosti zaliha učinaka	228		
	B. Poslovni dobitak (201-214)	229	1.226.452	379.749
	C. Poslovni gubitak (214-201)	230		
	D. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI			
66	I. Financijski prihodi (232 do 237)	231	255.912	180.015
660	1. Financijski prihodi od povezanih pravnih osoba	232		
661	2. Prihodi od kamata	233	230.260	180.015
664	5. Prihodi od učinaka valutne klauzule	235	18.140	
669	6. Ostali financijski prihodi	237	7.512	
56	II. Financijski rashodi (239 do 243)	238	58.150	71.572
560	1. Financijski rashodi po osnovi odnosa povezanih pravnih osoba	239		
561	2. Rashodi kamata	240	58.150	71.572
562	3. Negativne tečajne razlike	241		
564	5. Ostali financijski rashodi	243		
	E. Dobit redovite aktivnosti (229+231-238)	244	1.424.214	488.192
	F. Gubitak redovite aktivnosti (230+238-231)	245		

	G. OSTALI PRIHODI I RASHODI			
--	------------------------------------	--	--	--

67	I. Ostali prihodi (247 do 256)	246	1.070.854	1.140.147
670	1. Dobitci od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	247		
671	2. Dobitci od prodaje investicijskih nekretnina	248		
672	3. Dobitci od prodaje bioloških sredstava	249		
674	4. Dobitci od prodaje udjela u kapitalu i dugoročnih POV	251		
675	5. Dobitci od prodaje materijala	252		
676	6. Viškovi, izuzimajući viškove zaliha učinaka	253		
677	7. Naplaćene otpisane tražbine	254	275.471	477.451
679	9. Prihodi od smanjenja obveza, ukidanja neiskorištenih dugoročnih rezerviranja i ostali nespomenuti prihodi	256	795.383	662.696
57	II. Ostali rashodi (258 do 267)	257	1.126.073	448.025
570	1. Gubitci od prodaje i rashodovanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	258		
571	2. Gubitci od prodaje i rashod. investicijskih nekretnina	259		
572	3. Gubitci od prodaje i rashodovanja bioloških sredstava	260		
574	4. Gubitci od prodaje udjela u kapitalu i dugoročnih POV	262		
575	5. Gubitci od prodaje materijala	263		
576	6. Manjkovi, izuzimajući manjkove zaliha učinaka	264	2.333	
577	7. Rashodi iz osnove zaštite od rizika	265		
578	8. Rashodi po osnovi ispravka vrijed. i otpisa tražbina	266	244.939	44.733
579	9. Rashodi po osnovi rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi	267	878.801	403.292
	H. Dobit po osnovi ostalih prihoda i rashoda (246-257)	268		692.122
	I. Gubitak po osnovi ostalih prihoda i rashoda (257-246)	269	55.219	
	I. PRIHODI I RASHODI OD USKLAĐIVANJA VRIJEDNOSTI IMOVINE (271 do 279)			
68	J. Prihodi i rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine			
68	I. Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine (271 do 279)	270		
680	1. Prihodi od usklađivanja vrijednosti nematerijalnih sredstava	271		
682	2. Prihodi od uskl. vrij. invest. nekr. za koje se obrač. amort.	273		
683	3. Prihodi od uskl. vrij. bioloških sre. za koja se obrač. amort.	274		
684	4. Prihodi od usklađivanja vrij. dugoroč. financij. plasmana	275		
685	5. Prihodi od usklađivanja vrijednosti zaliha	276		
686	6. Prihodi od usklađivanja vrij. kratk. financijskih plasmana	277		
687	7. Prihodi od usklađivanja vrij. kapitala	278		
688 i 689	8. Prihodi od usklađivanja vrijednosti ostale imovine	279		
58	II. Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine (281 do 288)	280		
580	1. Umanjenje vrijednosti nematerijalnih ulaganja	281		
581	2. Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme	282		
582	3. Umanjenje vrij. invest. nekretnina za koje se obrač. amort.	283		
583	4. Umanjenje vrij. bioloških sredstava za koja se obr. amort.	284		
584	5. Umanjenje vrij. dugoroč. financ. plasmana i financijskih sredstava raspoloživih za prodaju	285		

585	6. Umanjenje vrijednosti zaliha	286		
	K. Dobitak po osnovi usklađivanja vrijednosti imovine (270-280)	289		
	L. Gubitak po osnovi usklađivanja vrijednosti imovine (280-270)	290		
690 i 691	LJ. Prihodi po osnovi promjene računovodstvenih politika i ispravka pogrešaka iz ranijih godina	291		
590 i 591	M. Rashodi po osnovi promjene računovodstvenih politika i ispravka pogrešaka iz ranijih godina	292		
	N. DOBITAK I GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA			
	1. Dobitak prije oporezivanja (244+268+289+291-292)	293	1.368.995	1.180.314
	2. Gubitak prije oporezivanja (245+269+290+292-291)	294		
	NJ. TEKUĆI ODLOŽENI POREZ NA DOBIT			
721	1. Porezni rashodi razdoblja	295		
dio 722	2. Odloženi porezni rashodi razdoblja	296		
dio 723	3. Odloženi porezni prihodi razdoblja	297		
	O. NETO DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA			
	1. Neto dobitak tekuće godine (293+294-295-296+297)	298	1.368.995	1.180.314
	2. Neto gubitak tekuće godine (294-293+295+296-297)	299		
723	P. MEĐUDIVIDENDE I DRUGI VIDOVI RASPODJELE DOBITKA TIJEKOM RAZDOBLJA	300		
	R. OSTALI DOBITCI I GUBITCI RAZDOBLJA			
	Đ. OSTALI DOBITCI ILI GUBITCI U RAZDOBLJU	314		
	S. POREZ NA DOBIT KOJI SE ODNOSI NA OSTALE DOBITKE ILI GUBITKE	315		
	Š. NETO REZULTAT PO OSNOVI OSTALIH DOBITAKA ILI GUBITAKA U RAZDOBLJU (314+315)	316		
	T. UKUPAN NETO REZULTAT U OBRAČUNSKOM RAZDOBLJU			
	I. Ukupan neto dobitak u obračunskom razdoblju (298-299±316)	317	1.368.995	1.180.314
	I. Ukupan neto gubitak u obračunskom razdoblju (299-298±316)	318		
	Neto dobit/gubitak koji pripada većinskim vlasnicima	319	1.368.995	1.180.314
	Prosječan broj zaposlenih po osnovi stanja na koncu mjeseca	324	455	477

**Izvešće o tokovima gotovine
za razdoblje 1. 1. do 31. 12. 2021. godinu**

Tablica 3.

R. br.	OPIS	Oznaka za AOP	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	4	5	6
A.	TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I.	Priljevi gotovine iz poslovne aktivnosti (302 do 404)	301	53.696.944	51.935.567
1.	Priljevi od kupaca i primljeni predujmovi	302	52.670.099	49.369.558
2.	Priljevi od premija, subvencija, dotacija i sl.	303	819.060	2.398.932
3.	Ostali priljevi od poslovne aktivnosti	304	207.785	167.077
II.	Odljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (306 do 310)	305	52.342.039	49.639.848
1.	Odljev iz osnove isplate dobavljačima i dani predujmovi	306	39.616.673	36.190.525
2.	Odljev iz osnove plaća, naknada plaća i drugih primanja zaposlenih	307	9.947.917	10.715.565
3.	Odljev po osnovi plaćenih kamata	308	57.914	71.566
4.	Odljev po osnovi poreza i drugih daća	309	2.376.771	2.313.713
5.	Ostali odljevi iz poslovnih aktivnosti	310	342.764	348.479
III.	Neto priljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (301-305)	311	1.354.905	2.295.719
IV.	Neto odljev gotovine iz poslovnih aktivnosti (305-301)	312		
B.	TOKOVI GOTOVINE IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priljev gotovine iz investicijskih aktivnosti (314 do 319)	313	92.220	84.994
1.	Priljev po osnovi kratkoročnih financijskih plasmana	314		
2.	Priljev po osnovi prodaje dionica i udjela	315		
3.	Priljev po osnovi prodaje stalnih sredstava	316		
4.	Priljev po osnovi kamata	317	92.220	84.994
5.	Priljev po osnovi dividend i udjela u dobiti	318		
6.	Priljev po osnovi ostalih dugoročnih financijskih plasmana	319		
II.	Odljev gotovine iz investicijskih aktivnosti (321 do 324)	320		
1.	Odljev po osnovi kratkoročnih financijskih plasmana	321		
2.	Odljev po osnovi kupovine dionica i udjela	322		
3.	Odljev po osnovi kupovine stalnih sredstava	323		
4.	Odljev po osnovi ostalih dugoročnih finan. plasmana	324		
III.	Neto priljevi gotovine iz investicijskih aktivnosti (313-320)	325	92.220	84.994
IV.	Neto odljevi gotovine iz investicijskih aktivnosti (320-313)	326		
C	TOKOVI GOTOVINE IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI			
I.	Priljev gotovine iz financijskih aktivnosti (328 do 331)	327	4.122.357	3.800.646
1.	Priljev po osnovi povećanja osnovnog kapitala	328		
2.	Priljev po osnovi dugoročnih kredita	329		
3.	Priljev po osnovi kratkoročnih kredita	330	3.750.000	3.800.000
4.	Priljev po osnovi ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	331	372.357	646
II.	Odljevi gotovine iz financijskih aktivnosti (333 do 338)	332	5.862.474	4.528.757
1.	Odljev po osnovi otkupa vlastitih dionica i udjela	333		
2.	Odljev po osnovi dugoročnih kredita	334	362.474	328.162
3.	Odljev po osnovi kratkoročnih kredita	335	5.500.000	3.750.000
4.	Odljev po osnovi financijskog lizinga	336		

5.	Odljev po osnovi isplaćenih dividendi	337		
6.	Odljev po osnovi ostalih dugoročnih i kratkoročnih obveza	338		450.595
III.	Neto priljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (327-332)	339		
IV.	Neto odljev gotovine iz finansijskih aktivnosti (332-327)	340	1.740.117	728.111
D.	UKUPNI PRILJEVI GOTOVINE (301+313+327)	341	57.911.521	55.821.207
E.	UKUPNI ODLJEVI GOTOVINE (305+320+332)	342	58.204.513	54.168.605
F.	NETO PRILJEVI GOTOVINE (341-342)	343		1.652.602
G.	NETO ODLJEVI GOTOVINE (342-341)	344	292.992	
H.	Gotovina na početku izvještajnog razdoblja	345	2.222.569	569.967
I.	Pozitivne tečajne razlike iz osnove preračuna gotovine	346		
J.	Negativne tečajne razlike iz osnove preračuna gotovine	347		
K.	Gotovina na koncu izvještajnog razdoblja (345+343-344+346-347)	348	1.929.577	2.222.569

Izvešće o promjenama u kapitalu za razdoblje koje završava na dan 31. 12. 2021. godine

Tablica broj 4.

Red. broj	Vrsta promjene u kapitalu	Oznaka za AOP	DIO KAPITALA KOJI PRIPADA VLASNICIMA MATIČNOG TRGOVAČKOG DRUŠTVA						Manjinski interes	Ukupni kapital (8+9)
			Dionički kapital i udjeli u društvu s ograničenom odgovornošću	Revaloriz. rezerve (MRS 16, MRS 21 i MRS 38)	Nerealizirani dobitci/gubitci osnovu financ. imovine raspol. za prodaju	Ostale rezerve (emisijaska premija, zakonske i statut. rezerve)	Akumulirana nerasp. dobit /nepokriveni gubitak	Ukupno (3+4±5±6±7)		
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	
1.	Stanje na dan 31. 12. 2019. godine	901	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
2.	Učinci promjena u računovodstvenim politikama	902								
3.	Učinci ispravka pogrešaka	903								
4.	Ponovno iskazano stanje na dan 31. 12. 2019. odnosno 1. 1. 2020. god.	904	2.000			700.000	5.459.563	6.161.563		6.161.563
5.	Učinci revalorizacije mater. i nemater. sredstava	905								
8.	Neto dobit/gubitak razdoblja iskazana u bilanci uspjeha	907								
9.	Neto dobitak/gubitak razdoblja priznati izravno u kapitalu	908					1.180.314	1.180.314		1.180.314
10.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	909								
11.	Emis. dion. kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.	910								
12.	Stanje na dan 31. 12. 2020. godine	912	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877
13.	Učinci promjena u računovodstvenim politikama	913								
14.	Učinci ispravka pogrešaka	914								
15.	Ponovno iskazano stanje na dan 31. 12. 2020. godine odnosno 1. 1. 2021. godine	915	2.000			700.000	6.639.877	7.341.877		7.341.877
16.	Učinci revalorizacije mater. i nemater. sredstava	916								
17.	Nerealizirani dobitci/gubitci po osnovi finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	917								
18.	Tečajne razlike nastale prevođ. transak. u stra. valuti	918								
19.	Neto dobitci/gubitci razdoblja koji nisu iskaz. u bil. uspijeha	919					1.368.995	1.368.995		1.368.995
20.	Neto dobit/gubitak razdoblja priznani izravno u kapitalu	920					1.180.314	(1.180.314)		
21.	Objavljene dividende i dr. obl. rasp. dob. i pok. gub.	921								
22.	Emis. dion. kapit. i dr. oblici pov. ili smanj. osn. kap.	922	5.975.268					5.975.268		5.975.268
23.	Stanje na dan 31. 12. 2021. godine	923	5.977.268			1.880.315	6.828.558	14.686.141		14.686.141

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINACIJSKIH IZVJEŠĆA
Javnog poduzeća „KOMUNALNO BRČKO“ d. o. o. Brčko distrikt BiH za 2021. godinu

3. UVOD

Revizija finacijskih izvješća Poduzeća, obavljena je na temelju ovlasti sukladno Zakonu o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH i drugim relevantnim propisima, kao i na temelju godišnjeg plana revizija.

4. OPĆI DIO

Javno poduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH osnovano je kao poduzeće s ograničenom odgovornošću za distribuciju i prodaju električne energije, sakupljanje, pročišćavanje i distribuciju vode, prikupljanje i obradu otpadnih voda, prikupljanje i obradu ostalog otpada, kao i druge djelatnosti koje služe registriranim djelatnostima, a koje su sukladne važećoj klasifikaciji djelatnosti u Brčko distriktu BiH, utvrđene Statutom Poduzeća.

Poduzeće je pravna osoba, osnovana prema Zakonu o javnim poduzećima Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 22/18 - pročišćen tekst i broj 5/20) Odlukom Skupštine Brčko distrikta BiH o osnutku Poduzeća broj 0-02-022-81/07 od 26. 6. 2007. godine, Ispravkom Odluke broj: 0-02-022-81/07-1 od 17. 7. 2007. godine i Odlukom o izmjenama i dopunama Odluke o osnutku broj 01-02-111/08 od 12. 6. 2008. godine, 01-02-24/16 i 01-02-25/16 od 14. 12. 2016. godine, 01-02-250/17 od 25. 10. 2017. godine, 01-02-397/18 od 29. 5. 2018. godine i 01-02-580/21 od 28. 1. 2021. godine.

Poduzeće je, na temelju Zakona o registraciji poslovnih subjekata Brčko distrikta BiH (Sl. glasnik Brčko distrikta BiH, broj 15/05) registrirano kod Osnovnog suda Brčko distrikta BiH dana 28. 12. 2007. godine pod brojem 096-0-Reg-07-000889.

Naziv Poduzeća glasi: Javno poduzeće za komunalne djelatnosti „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH.

Skraćeni naziv firme je JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH.

Sjedište Poduzeća je u Brčkom, Studentska ulica broj 13.

Osnivač Poduzeća je Brčko distrikt BiH s osnivačkim kapitalom u iznosu u iznosu od 5.977.268,16 KM, što predstavlja 100 % kapitala.

Poduzeće je ekonomska i poslovna cjelina, a organizirano je u četiri radne jedinice:

- RJ Elektrodistribucija,
- RJ Vodovod i kanalizacija,
- RJ Čistoća i
- RJ Administracija.

Upravni odbor Poduzeća je 6. 6. 2019. godine izabrao i imenovao ravnatelja Poduzeća na razdoblje od četiri godine.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova i radnih mjesta Poduzeća predviđeno je 489 zaposlenih, dok je na dan 31. 12. 2021. godine broj zaposlenih bio **455**.

5. PREDMET, CILJ I OBUJAM REVIZIJE

Predmet revizije su financijska izvješća Poduzeća za 2021. godinu, izvršene financijske transakcije iskazane u tim izvješćima, te usklađenost financijskog poslovanja sa zakonskim propisima.

Cilj revizije je da se na temelju provedene revizije izrazi mišljenje jesu li financijska izvješća pripremljena, u svakom značajnom pogledu, sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivom okviru financijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu primjenjuje li rukovodstvo Poduzeća zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru danih ovlasti, ocjenu financijskog upravljanja, ocjenu sustava internih kontrola u pogledu zaštite imovine i otkrivanja i sprječavanja značajno pogrešnih prikazivanja u financijskim izvješćima.

Obujam revizije utvrđen je internim planskim dokumentima revizije. Sustavom uzorkovanja smo ispitali značajne procese vezane za planiranje, upravljanje i rukovođenje poslovnim aktivnostima, imovinu i izvore, tražbine i obveze, prihode i rashode, kao i značajnije procedure javnih nabava. S obzirom da je revizija obavljena na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne pogreške ne budu otkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za daljnji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a u kojima su uočeni nedostatci vezani za financijsko poslovanje i izvještavanje.

Svi iznosi u financijskim izvješćima iskazani su u KM.

6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

Na temelju preporuka iz Izvješća o reviziji financijskih izvješća na dan 31. 12. 2020. godina Poduzeća, broj 01-02-03–13-201/21 dostavljenog 15. 6. 2021. godine, Poduzeće je usvojilo Akcijski plan za postupanje po preporukama Ureda za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH za 2020. godinu, broj: 01-02249/21 i isto nam dostavilo 30. 7. 2021. godine.

Revizijom smo utvrdili da Poduzeće nije Uredu dostavilo Akcijski plan u roku od 30 dana od dana prijama konačnog izvješća o obavljenoj reviziji, što nije sukladno odredbama članka 17 Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je da Poduzeće dostavi akcijski plan za postupanje po preporukama po revizorskom izvješću, u roku koji je reguliran odredbama Zakona o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH.

Osvrtom na preporuke revizije dane u Izvješću o reviziji za 2020. godinu, te uvidom u poduzete aktivnosti na unapređenju poslovanja i otklanjanju nedostataka u daljnjem poslovanju, utvrdili smo sljedeće:

- **Poduzeće je provelo preporuke koje se odnose na:**

- pribavljanje suglasnosti osnivača na Poslovni plan sukladno Zakonu o javnim poduzećima
- svođenje utroška sredstava na planirane okvire sukladno Financijskom planu Poduzeća

- dosljedno poštovanje odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu utvrđivanja općim aktom poslova za koje se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima
- dosljedna primjena Zakona o porezu na dohodak u dijelu utvrđivanja osnovice za obračun poreza
- poštovanje Zakona o javnim nabavama u dijelu dijeljenja predmeta nabave s namjerom izbjegavanja primjene odgovarajućeg postupka nabave.

- **Poduzeće je djelomično provelo preporuke koje se odnosi na:**

- poduzimanje aktivnosti na implementaciji preporuka danih u izvješćima o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća
- uspostavljanja sustava internih kontrola radi učinkovitijeg poslovanja i pouzdanog finansijskog izvještavanja
- dokumentiranja kontrole izvršenog posla sukladno odredbama ugovora o djelu i ugovora o privremenim i povremenim poslovima
- pribavljanja suglasnosti osnivača na pravilnike i njihove izmjene i dopune koji reguliraju plaće, naknade, minuli rad, topli obrok, dnevnice i druga primanja
- usuglašavanje iskazanog stanja stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH koja su dana na upravljanje i korištenje Poduzeću, s Direkcijom za financije Brčko distrikta BiH
- preknjižavanje potražnih salda pojedinačnih analitičkih konta tražbina od kupaca na adekvatna konta obveza po osnovi primljenih preudjмова
- procjenu naplativosti tražbina i, sukladno procjeni, priznavanje rashoda po osnovi otpisa nenaplativih tražbina
- dosljedno poštovanje Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina prije nego tražbine postanu sporne.

- **Poduzeće nije provelo preporuke koje se odnose na:**

- izradu nove organizacije Poduzeća i programa prijevremenog umirovljenja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ od 7. 6. 2017. godine
- popisivanje i isknjižavanje tehnološki zastarjelih zaliha, te pokušaja prodaje preko javne licitacije
- svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost u ovisnosti što je niže sukladno odredbama MRS 2 Zalihe
- ispitivanje stanja iskazanih unaprijed naplaćenih preudjмова i zatvaranja adekvatnih tražbina po istoj osnovi
- utvrđivanje razloga za uvođenje prekovremenog rada i njegovog trajanja sukladno odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

- **Izuzev navedenog utvrdili smo da zadnje tri godine nisu provedene preporuke:**

- osiguranja potrebne razine objektivnosti i transparentnosti u proceduri izbora pojedinačnih izvršitelja poslova, prilikom donošenja podzakonskog akta za definiranje privremenih i povremenih poslova
- uspostavljanja analitičke evidencije sitnog inventara u uporabi koja osigurava sve podatke za identifikaciju i utvrđivanje pojedinačne vrijednosti stavke nužne za poduzimanje adekvatnih mjera prilikom promjena njihovog stanja
- u suradnji s nadležnim odjelom, redefiniranja područja obveznog prikupljanja i odvoza smeća

- provedba načela jednake plaće za jednak rad prilikom definiranja osnovne plaće za konkretno radno mjesto
- utvrđivanja jasnih i mjerljivih kriterija za ocjenu radnog doprinosa zaposlenika, te propisivanja procedura njihove primjene na konkretne poslove (prilikom obračuna plaća za tekući mjesec)
- definiranja stručnog profila za pojedina radna mjesta koji u najvećoj mjeri odgovara zahtjevima konkretnog radnog mjesta
- usuglašavanja obveza s dobavljačima prije sastavljanja finansijskih izvješća sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji Brčko distrikta BiH
- intenziviranja aktivnosti na daljnjem smanjenju gubitaka električne energije, radi postizanja dopuštenih tehničkih gubitaka
- pravodobnog podnošenja izvješća o izvršenom popisu, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH
- zaključivanja ugovora o prikupljanju i zbrinjavanju pasa lotalica s Brčko distriktom BiH, kako je to regulirano Odlukom o obavljanju djelatnosti od općeg interesa, donesene od Skupštine Brčko distrikta BiH 14. 4. 2010. godine.

Potrebno je da Poduzeće poduzme aktivnosti na implementaciji preporuka danih u izvješćima o obavljenoj reviziji finansijskih izvješća.

7. NALAZI I PREPORUKE

7.1. Rukovodstvo i sustav internih kontrola

Unutarnja organizacija Poduzeća se, prema Statutu, sastoji iz radnih jedinica u kojima se osnivaju službe i utvrđuje se pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, koji donosi Upravni odbor uz suglasnost osnivača. U Poduzeću je uspostavljena interna revizija.

Upravni odbor se, kao tijelo upravljanja u Poduzeću, sukladno članku 11 Zakona o javnim poduzećima Brčko distrikta BiH i članku 24 Statuta Javnog poduzeća “Komunalno Brčko” d. o. o. sastoji od 5 članova. Izbor kandidata za članove upravnog odbora Javnog poduzeća vrši Povjerenstvo za izbor i imenovanje i mandatno-imunitetno povjerenstvo Skupštine Brčko distrikta BiH, na razdoblje od četiri godine. Članovi Upravnog odbora su imenovani 3. kolovoza 2020. godine skupštinskom Odlukom o imenovanju broj: 01-02-972/20.

Ovlaštena osoba za zastupanje Poduzeća je ravnatelj. U pravnim poslovima s trećim osobama, na temelju Odluke o osnutku, ravnatelj može samostalno zaključivati ugovore do iznosa od 60.000,00 KM, a preko tog iznosa uz suglasnost Upravnog odbora.

Na temelju provedene revizije određenih procesa poslovanja izvršili smo procjenu funkcioniranja sustava internih kontrola i utvrdili da je Poduzeće u velikom dijelu normativno uredilo kontrolne aktivnosti. Donesen je značajan broj akata i pisanih pravila kojima su u najvećem dijelu uređene procedure i postupanja zaposlenika u obavljanju poslova i radnih zadataka u okviru radnih procesa, sukladno propisanim i dodijeljenim ovlastima. Odgovornost na uspostavi i funkcioniranju sustava internih kontrola je na rukovodstvu Poduzeća, a osnova funkcionalnog sustava internih kontrola je postojanje odgovarajućeg kontrolnog okružja, sagledavanje svih poslovnih i drugih rizika i zasnivanje kontrolnih, informativnih, nadzornih i drugih poslovnih aktivnosti na sprječavanju ili umanjevanju njihovog utjecaja na poslovanje Poduzeća putom umanjevanja njihovih učinaka ili prebacivanju na treće osobe (osiguranje djelatnosti).

Kontrolno okruženje ponajprije dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlasti, vrjednovanje rezultata rada, sustav nagrađivanja i poštovanje postojećih zakonskih i internih propisa i pravila.

Revizijom je, također, utvrđeno da su usvojene politike i procedure postupanja zaposlenih za glavne procese poslovanja, uspostavljeni u dovoljnoj mjeri da osiguraju razumno uvjerenje da su postignuti osnovni ciljevi redovitih aktivnosti, dok ne osiguravaju učinkovito upravljanje i pouzdanu i adekvatnu zaštitu imovine od mogućih gubitaka.

Nedostatci u financijskom poslovanju u 2021. godini koji se odnose na:

- nepravodobno dostavljanje Akcijskog plana za postupanje po preporukama po prijemu konačnog izvješća o obavljenoj reviziji za prethodnu godinu
- nije vršeno sučeljavanje prihoda i rashoda po različitim djelatnostima, tako da su planirane i ostvarene veličine iskazane zbrojno na razini Poduzeća, što onemogućuje pravodobno poduzimanje mjera za osiguranje samoodrživog poslovanja svih radnih jedinica Poduzeća
- nije dobivena potrebna dozvola za upravljanje otpadom, kako je to propisano odredbama članka 16 Zakona o upravljanju otpadom
- nije vršeno usklađivanje vrijednosti zaliha, u ranijem razdoblju, a niti na dan 31. 12. 2021. godine
- nepoštovanje odredbi Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina, u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina, prije nego što tražbine postanu sporne
- nedosljednu primjenu važećih propisa vezanih za isplate pripadajućih poreza i doprinosa na neto plaće, na ugovore o privremenim i povremenim poslovima i ugovore o djelu, kao i porez na dohodak za naknade za rad Upravnog odbora
- uvezivanja staža osobama za koje je Poduzeće uplatilo doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje
- ne preispitivanje iskazane vrijednosti obveza po osnovi primljenih predujmova za usluge odnosno nije vršeno mjesečno namirenje tražbina od kupaca za unaprijed plaćene usluge
- ne usuglašavanje obveza sa svim dobavljačima sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja ispražnjenih radnih mjesta i sastava povjerenstva
- nedostavljanje podataka za imenovane članove Upravnog odbora Poduzeća Pododjelu za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH, u propisanom roku
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH, u dijelu dostavljanja izvješća o izvršenom popisu i obuhvaćanja cjelokupne imovine, tražbina i obveza
- ne isknjižavanje tuđih sredstava iz glavne knjige izvanbilančnih evidencija, kojima Poduzeće ne upravlja, niti ih koristi
- ostvarene gubitke električne energije iznad prosjeka distributera i planiranih gubitaka, i gubitaka vode u vodovodnoj mreži
- neizvršavanju izrade nove organizacije Poduzeća i programa prijevremenog umirovljenja radnika
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ograničavanja trajanja prekovremenog rada, odnosno dobivanja pismene suglasnosti radnika,

preraspodjele radnog vremena kao i unošenja svih propisanih podataka u formulare zahtjeva za obračun plaće

- nedosljednu primjenu odredbi Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika Poduzeća, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plaće kao i preciznijeg propisivanja procedure obračuna uvećanja neto plaće
- ne donošenje pročišćenog teksta Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu razdoblja angažiranja osoba i osiguranja prava sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine
- neprecizno definiranje postupka planiranja javnih nabava u dijelu ovlasti i odgovornosti organizacijskih jedinica, kao i učestalih izmjena Plana nabava
- nedosljednu primjenu odredbi Zakona o javnim nabavama BiH, u dijelu učinkovitije realizacije planiranih nabava.

Potrebno je, radi učinkovitijeg poslovanja i pouzdanog financijskog izvještavanja, uspostaviti sustav internih kontrola koji će eliminirati navedene slabosti i doprinijeti učinkovitom ostvarivanju ciljeva Poduzeća.

7.2. Izrada, donošenje i realizacija Plana poslovanja

Odredbama članka 30 Statuta Poduzeća je utvrđena obveza i nadležnost za donošenje godišnjeg Plana poslovanja Poduzeća.

Izrada godišnjeg Plana poslovanja Poduzeća započinje izradom planova radnih jedinica koje prave rukovoditelji uz specificiranje planiranih zadataka i zbrojnu procjenu potrebnih sredstava za njihovu realizaciju, a završava njihovim objedinjavanjem na razini Poduzeća.

Godišnji poslovni plan Poduzeća, sukladno odredbama članka 14 točke 1 b) Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH, usvaja Upravni odbor uz suglasnost osnivača, odnosno Skupštine Brčko distrikta BiH.

Poslovni plan za 2021. godinu, u kojem je sadržan i Financijski plan za 2021. godinu, je usvojen od Upravnog odbora 28. 12. 2020. godine Odlukom broj: 01-02383/20, a 28. 1. 2021. godine, Odlukom broj: 01-02-592/21 na isti je dana suglasnost od Skupštine Brčko distrikta BiH.

Poduzeće je 23. 2. 2021. godine izvršilo ažuriranje Poslovnog plana za 2021. godine za koji je suglasnost osnivača dobivena na 4. redovitoj sjednici koja je održana 24. 3. 2021. godine.

U idućem tabličnom pregledu dajemo usporedni prikaz prihoda i rashoda Poduzeća u 2021. godini u odnosu na prethodnu godinu i u odnosu na planirane pokazatelje.

R. B.	PRIHODI	PLANIRANO 1. 1. - 31. 12. 2021.	OSTVARENO 1.1 - 31.12.2020.	OSTVARENO 1.1 - 31.12.2021.	%	%
0	1	2	3	4	4/3	4/2
1.	Prihodi od prodaje učinaka	46.330.000	44.144.086	46.133.539	104,51	99,58
2.	Financijski prihodi	230.000	180.014	255.912	142,16	111,27

Ured – Kancelarija za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH

3.	Ostali poslovni prihodi	60.000	36.279	15.365	42,35	25,61
4.	Prihodi na temelju nap. ind. otpisanih tražbina	140.000	477.451	275.471	57,70	196,77
5.	Primitci (potpora Vlade) i ostali nespomenuti prihodi	1.190.000	662.697	795.383	120,02	66,84
	UKUPNO PRIHODI	47.950.000	45.500.527	47.475.670	104,34	99,01
	TROŠKOVI	1. 1. - 31.12.2021.	1. 1. - 31.12.2020.	1. 1. - 31.12.2021.		
1.	Nabavna vrijednost robe – el. energija	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
50	Nabavna vrijednost prodane robe	30.000.000	28.079.152	29.781.741	106,06	99,27
2.	Troškovi utrošenog/potrošnog materijala	1.717.800	1.065.305	1.063.338	99,82	61,90
3.	Utrošena energija i gorivo	931.000	953.719	1.047.083	109,79	112,47
4.	Utrošeni rezervni dijelovi	109.000	54.303	30.332	55,86	27,83
5.	Otpis sitnog inventara i auto guma	73.000	83.580	44.316	53,02	60,71
51	Materijalni troškovi	2.830.800	2.156.907	2.185.070	101,31	77,19
6.	Bruto plaće	9.137.587	9.580.853	8.837.125	92,24	96,71
7.	Troškovi službenih putovanja zaposlenih	18.000	5.294	4.410	83,30	24,50
8.	Troškovi ostalih primanja zaposlenih	899.413	774.610	813.146	104,97	90,41
9.	Naknade članovima UO	65.000	62.443	55.753	89,29	85,77
10.	Naknade po osnovi ugovora o djelu	200.000	349.295	347.160	99,39	173,58
52	Troškovi plaća i ostalih primanja zaposlenih	10.320.000	10.772.495	10.057.594	93,36	97,46
11.	Troškovi usluga izrade i dorade učinaka	100.000	57.742	60.800	105,30	60,80
12.	Troškovi transportnih usluga	20.000	0	70		0,35
13.	Troškovi usluga održavanja	727.000	408.658	474.722	116,17	65,30
14.	Troškovi zakupa i iznajmljivanja	63.000	96.900	7.880	8,13	12,51
15.	Troškovi promidžbe i sponzorstva	45.000	36.335	51.631	142,10	114,74
16.	Troškovi ostalih usluga	281.910	188.397	158.455	84,11	56,21
53	Troškovi proizvodnih usluga	1.236.910	788.032	753.558	95,63	60,92
17.	Troškovi amortizacije	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
54	Amortizacija i troškovi rezerviranja	1.535.000	1.507.601	1.565.347	103,83	101,98
18.	Troškovi neproizvodnih usluga	142.540	74.208	126.694	170,73	88,88
19.	Troškovi reprezentacije	30.000	7.805	13.028	166,92	43,43
20.	Troškovi premija osiguranja	70.000	61.696	78.283	126,89	111,83
21.	Troškovi bankarskih usluga	95.500	72.917	50.730	69,57	53,12
22.	Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga	67.550	84.127	73.604	87,49	108,96

23.	Troškovi poreza, naknada i pristojbi	192.000	142.935	142.513	99,70	74,23
24.	Troškovi članarina	1.700	1.380	1.440	104,35	84,71
25.	Ostali nematerijalni troškovi	48.000	51.360	92.850	180,78	193,44
55	Nematerijalni troškovi	647.290	496.428	579.142	116,66	89,47
26.	Financijski rashodi	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
56	Financijski rashodi	100.000	71.572	58.150	81,25	58,15
27.	Ostali rashodi	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
57	Ostali rashodi i gubitci	930.000	448.025	1.126.073	251,34	121,08
	UKUPNO TROŠKOVI	47.600.000	44.320.212	46.106.675	104,03	96,86
	FINANCIJSKI REZULTAT	350.000	1.180.315	1.368.995	115,99	391,14

Izvešće o radu i finansijskom poslovanju za 2021. godinu sastavljeno je u ožujku 2022. godine i upućeno u zakonsku proceduru.

Poslovnim planom, kao i izvješćem o njegovom izvršenju nije vršeno sučeljavanje prihoda i rashoda po različitim djelatnostima tako da su planirane i ostvarene veličine iskazane zbirno na razini Poduzeća.

Uspoređujući prihode i rashode Poduzeća koji su rezultat obavljanja djelatnosti RJ Čistoća konstatirali smo da je **ostvaren gubitak** u iznosu od 184.400,00 KM, koji je **smanjen** u odnosu na 2020. godinu za 75.514,00 KM ili 29,05 %, ali isti pokazuje da nije postignuta samoodrživost obavljanja djelatnosti RJ Čistoća.

Postojećim načinom izrade i donošenja poslovnog plana i izvještavanja o njegovoj realizaciji navedeni iznos se ne iskazuje u poslovnim planu, kao ni u izvješću o njegovom izvršenju, tako da se nedostajući iznos na razini Poduzeća pokriva prihodima ostvarenim u drugim radnim jedinicama.

Potrebno je prilikom planiranja i izvještavanja planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda osigurati njihovo sučeljavanje po djelatnostima Poduzeća radi njihove lakše razumljivosti od korisnika, ranog otkrivanja negativnih pojava i potencijalnih negativnih trendova u pojedinim područjima i pravodobnog poduzimanja mjera za osiguranje samoodrživog poslovanja svih radnih jedinica Poduzeća.

7.3. Bilanca stanja i popis imovine, tražbina i obveza na dan 31. 12. 2021. godine

7.3.1. Stalna imovina i dugoročni plasmani

U Bilanci stanja na dan **31. 12. 2021.** godine stalna sredstva su iskazana u neto iznosu od **9.296.514,71 KM**, a sastoje se od:

R. br.	OPIS	Nabavna vrijednost	Ispravak vrijednosti	Neto
0	1	2	3	4(2-3)

1	01- nematerijalnih sredstava	2.870.631,54	2.200.933,63	669.697,91
2	02-nekretnina postrojenja i opreme neto vrijednosti	21.763.175,37	13.141.061,57	8.622.113,80
3	05-ostala specifična stalna materijalna sredstva (djela likovne umjetnosti)	4.703,00	0,00	4.703,00
4	0-Ukupno 1+2+3 Bilanca stanja:	24.638.509,91	15.341.995,20	9.296.514,71

Iskazano stanje odgovara stanju u glavnoj knjizi i bruto bilanci na dan 31. 12. 2021. godine. **Nematerijalna sredstva** iskazana su u neto iznosu od 669.697,91 KM sa sljedećom strukturom:

Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravak vrijednosti	Neto vrijednost (2-3)
1	2	3	4
1.) 011- Licencije i druga prava	324.999,17	298.835,48	26.163,69
2.) 013- Ulaganja u tuđa materijalna sredstva	6.888,88	5.738,44	1.150,44
3.) 014- Programi (Ostala nematerijalna sredstva)	2.530.763,49	1.896.359,71	634.403,78
4.) 015. Nematerijalna sredstva u pripremi	7.980,00		7.980,00
5) Ukupno 1)+2.)+3.)+4): u bruto bilanci	2.870.631,54	2.200.933,63	669.697,91

Poduzeće je tijekom 2021. godine izvršilo nabavu sljedećih nematerijalnih sredstava: licencija u iznosu od 4.75800 KM i (software) u iznosu od 59.865,00 KM, te je 21.520,00 KM licencija nabavljenih u prethodnom razdoblju stavljeno u uporabu. Nabava u iznosu 7.980,00 KM je evidentirana u okviru konta 015- Softver u pripremi.

Ispravak vrijednosti (amortizacija) za 2021. godinu je obračunana u iznosu od 208.365,38 KM.

Nekretnine, postrojenja i oprema

U Bilanci stanja iskazane su nekretnine, postrojenja i oprema s nabavnom vrijednošću 21.763.175,37 KM, ispravkom vrijednosti 13.141.061,57 KM i sadašnje vrijednosti u iznosu od 8.622.113,80 KM, po strukturi kako slijedi:

R. br.	Vrsta stalnih sredstava	Nabavna vrijednost	Ispravak vrijednosti	Neto vrijednost
				(2-3)
0	1	2	3	4

1	021-Građevinski objekti	5.767.055,35	2.457.701,11	3.309.354,24
2	022,023 i 024-Postrojenja i oprema	14.911.695,18	10.683.360,46	4.228.334,72
3	025-Sredstva u pripremi	1.084.424,84	0,00	1.084.424,84
4	02-Ukupno bilanca stanja (1+2+3):	21.763.175,37	13.141.061,57	8.622.113,80

Tijekom 2021. godine Poduzeće je evidentiralo nabave na poziciji nekretnina, postrojenja i oprema u ukupnom iznosu od 991.575,13 KM, od toga:

- Građevinski objekti	21.000,00
- Postrojenja i oprema	369.435,14
- Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	601.139,99

Nabave postrojenja i opreme se odnose na nabavu automobila u iznosu od 180.030,30 KM, aparata u iznosu od 58.199,00 KM, kontejnera u iznosu od 27.782,05 KM, IT security opreme u iznosu od 23.226,00 KM i ostalog u iznosu od 80.197,79 KM.

Nabava nekretnine, postrojenja i opreme u pripremi se odnosi na nabavu AMM sustava za daljinsko očitavanje u iznosu od 395.355,00 KM, krupni inventar u iznosu od 107.711,95 KM, trafostanica u iznosu od 75.000,00 KM i ostalo u iznosu od 23.073,04 KM.

Tijekom 2021. godine Poduzeće je s pozicije postrojenja i opreme isknjižilo iznos od 25.315,40 KM. Radi se o opremi (arhivske police 17.500,00 KM, stolice 3.820,60 KM i detektor metala u iznosu od 3.994,80 KM) koja je u cijelosti amortizirana, na temelju Odluke Upravnog odbora o po Elaboratu o redovitom godišnjem popisu.

Ispravak vrijednosti (amortizacija) za 2021. godinu je obračunana u iznosu od 1.356.981,15 KM.

Odredbama članka 16 Zakona o upravljanju otpadom je propisano da se dozvola za upravljanje otpadom, vezano za spaljivanje otpada, izdaje na razdoblje od deset godina.

Poduzeće je, na temelju sredstava dobivenih kapitalnom potporom Vlade Brčko distrikta BiH za 2018. godinu, provelo postupak nabave mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog podrijetla i životinjskih leševa. Ugovor o nabavi mobilne spalionice je zaključen 18. 1. 2019. godine na iznos od 350.913,00 KM, te je ista nabavljena 18. 1. 2019. godine. Garantno razdoblje, odobreno od dobavljača, u duljini od godinu dana je isteklo, a da oprema nije stavljena u uporabu. Problem otpada animalnog podrijetla i životinjskih leševa još uvijek nije riješen.

Do konca 2021. godine, nabavljena mobilna spalionica za spaljivanje otpada animalnog podrijetla i životinjskih leševa, nije, od nadležnih odjela Vlade Brčko distrikta BiH, dobila potrebnu dozvolu za upravljanje otpadom vezanu za spaljivanje otpada, kako je predviđeno odredbama članka 16 Zakona o upravljanju otpadom.

Potrebno je, u suradnji s Vladom Brčko distrikta BiH, intenzivirati aktivnosti na dobivanju dozvola za upravljanje otpadom i puštanja u rad mobilne spalionice za spaljivanje otpada animalnog podrijetla i životinjskih leševa sukladno odredbama Zakona o upravljanju otpadom.

7.3.2. Tekuća sredstva

Vrijednost tekućih sredstava iskazana je u iznosu od 15.763.103,32 KM i manja su, u odnosu na isti dan prethodne godine, za 357.273,46 KM, a njihova struktura dana je u sljedećoj tablici:

R. br.	Opis tekućih sredstava	Iznos u KM		Struktura	Indeks
		2020. godina	2021. godina	2021. g.	
				%	3/2* 100
0	1	2	3	4	5
I.	Zalihe	2.273.454,16	2.194.458,86	13,92	96,53
1	Sirovine, materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	2.273.456,16	2.194.458,86	13,92	96,53
II.	Gotovina, kratkoročne tražbine i kratkoročni plasmani (2+3+4+5)	13.846.922,62	13.568.644,46	86,08	97,99
2	Gotovina i ekvivalenti gotovine	2.222.568,70	1.929.577,37	12,24	86,82
3	Kupci u zemlji	10.910.480,29	10.773.252,62	68,34	98,74
4	Druga kratkoročne tražbine	664.819,83	824.936,47	5,23	124,08
5	Aktivna vremenska razgraničenja	49.053,80	40.878,00	0,26	83,33
6	UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA (I+II)	16.120.376,78	15.763.103,32	100,00	97,78

Zalihe

Stanje zaliha materijala i sitnog inventara Poduzeća iskazano je u iznosu od **2.194.458,86** KM. Vrijednost zaliha, na navedeni dan, po radnim jedinicama iznosi kako slijedi:

a)	Sirovine i materijal u RJ Vodovod	844.824,07
b)	Sirovine i materijal u RJ Čistoća	219.684,39
c)	Sirovine i materijal u RJ Elektrodistribucija	1.006.462,90
d)	Sitni alat i inventar u uporabi	123.487,50
UKUPNO		2.194.458,86

Zalihe predstavljaju kratkotrajnu materijalnu imovinu koja se drži zbog prodaje u redovitom poslovanju, u procesu proizvodnje ili u obliku materijala ili dijelova koji će biti utrošeni u procesu proizvodnje ili postupku pružanja usluga. Izuzev navedenog, za priznavanje nekog sredstva na poziciji zaliha (tekuće sredstvo), potrebno je da se tijekom najmanje jednog obračunskog razdoblja izvrši njegova uporaba u procesu stvaranja učinaka (proizvodnja, pružanje usluga, prodaja i sl.).

MRS 2-Zalihe, točka 28, preporučuje potrebu provjere aktualnosti cijena zaliha, u usporedbi s realnim tržišnim uvjetima, ako su zalihe oštećene, ako su u cijelosti ili djelomično zastarjele ili ako su njihove prodajne cijene smanjene. Praksa djelomičnog otpisivanja zaliha ispod troška neto prodajne vrijednosti sukladno načelu da se imovina ne treba voditi u iznosima većim od onih za koje se pretpostavlja da će se ostvariti od njezine prodaje ili uporabe.

Okvirom za prezentaciju i sastavljanje finansijskih izvješća propisani su zahtjevi za priznavanje sredstva: a) pritjecanje buduće ekonomske koristi i b) da se može njegova vrijednost pouzdano mjeriti. Zalihe koje ispunjavaju navedene zahtjeve, mogu biti bilančna pozicija.

Revizijom smo utvrdili da u iskazanom stanju zaliha na dan 31. 12. 2021. godine, postoje zalihe sirovina, materijala i rezervnih dijelova sadržane u iznosu od 2.070.971,36 KM čije su pojedinačne cijene (cijene stjecanja) iz ranijih razdoblja, za koje nije vršeno usklađivanje vrijednosti sukladno preporukama MRS 2 Zalihe.

Pojedini artikli zaliha nisu trebovani više godina, što uzrokuje nizak obrt zaliha i dugo vezivanje sredstava u poslovnom procesu. Poduzeće nije vršilo usklađivanje vrijednosti zaliha, u ranijem razdoblju, a niti na dan 31. 12. 2021. godine. Zbog navedenog, iskazano stanje zaliha na dan 31. 12. 2021. godine ne odražava realno stanje kao i rezultat poslovanja, za vrijednost zaliha koje ne ispunjavaju uvjete priznavanja tekućeg sredstva, kako je to propisano Okvirom za prezentaciju i sastavljanje finansijskih izvješća, MRS 2-Zaliha.

Potrebno je radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata Poduzeća, izvršiti svođenje nabavne vrijednosti na neto prodajnu vrijednost, u ovisnosti što je niže, sukladno odredbama MRS 2-Zalihe.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti iskazani su u iznosu 1.929.577,37 KM i odgovaraju iskazanim stanjima na izvadcima banaka i blagajničkim izvješćima Poduzeća na isti dan, kako slijedi:

1. Na transakcijskom računu „NLB“ banka d. d.	1.656.406,62
2. Na transakcijskom računu “UniCredit bank” d. d.	0,27
3. Na transakcijskom računu „Nova banka“	272.660,61
4. Gotovina na računima u tuzemnoj valutu (1+2+3)	1.929.067,50
5. Devizni račun kod „NLB“ banka d. d.	0,00
6. Blagajna u tuzemnoj valuti	509,87
7. Gotovinski ekvivalenti i gotovina (4+5+6)	1.929.577,37

Kratkoročne tražbine

U finansijskim izvješćima Poduzeća, ukupne kratkoročne tražbine iskazane su u neto iznosu od 11.598.189,09 KM.

Struktura ukupnih tražbina dana je u sljedećem pregledu:

	Bruto	Ispravak	Neto
1. Tražbine od kupaca u zemlji	14.528.874,61	-3.755.621,99	10.773.252,62
2 . Druge (ostale) kratkoročne tražbine a)+b)	824.936,47	0,00	824.936,47
a) Tražbina za zatezne kamate	717.846,54	0,00	717.846,54
b) Tražbine od FZO za bolovanja	107.089,93	0,00	107.089,93

Tražbine od kupaca u zemlji

U bilanci stanja na dan 31. 12. 2021. godine iskazano je neto stanje tražbina od kupaca u zemlji u iznosu od 10.773.252,62 KM. Struktura tražbina dana je u pregledu kako slijedi:

Vrsta učinka	Redovite tražbine	Sporne tražbine	Bruto vrijednost (2+3)	Ispravak vrijednosti	UKUPNO (4+5)

1	2	3	4	5	6
Isporuka električne energija	7.037.060,07	2.347.734,02	9.384.794,09	2.268.896,76	7.115.897,33
Isporuke vode i usluge kanalizacije	370.463,40	1.360.416,05	1.730.879,45	406.778,33	1.324.101,12
Usluge odvoza smeća	494.897,41	1.439.036,13	1.933.933,54	342.130,11	1.591.803,43
Ostale usluge Poduzeća	741.450,73	737.816,79	1.479.267,52	737.816,79	741.450,73
U K U P N O	8.643.871,61	5.885.002,99	14.528.874,60	3.775.621,99	10.773.252,61

Sporne tražbine (utužene)

Na dan 31. 12. 2021. godine u okviru pozicije tražbine od kupaca u zemlji, sporne (utužene) tražbine iznose 5.885.002,99 KM. Struktura istih dana je u sljedećem pregledu:

R. br.	Opis	Iznos 2019. godine	Iznos 2020. godine	Iznos 2021. godine
1	Sporne tražbine (el. energija - kućanstva)	670.688,44	758.383,62	839.255,36
2	Sporne tražbine (el. energija - pravne osobe)	1.523.081,80	1.098.627,71	1.099.514,51
3	Sporne tražbine (el. energija - pravne osobe 10kw)	147.859,45	147.859,45	0,00
4	Sporne tražbine - voda - kućanstva	579.652,21	640.761,75	831.780,05
5	Sporne tražbine - odvoz smeća kućanstva	747.052,81	742.301,43	810.263,63
6	Sporne tražbine - voda - pravne osobe	380.558,87	406.931,59	528.636,00
7	Sporne tražbine - smeće - pravne osobe	639.040,52	655.566,90	628.772,50
8	Sporne tražbine priključak na vod. mrežu	79.091,24	79.091,24	79.091,24
9	Sporne tražbine - usluge na zahtjev građana	1.989,67	1.989,67	1.989,67
10	Sporne tražbine - priključak na el. mrežu	5.306,97	5.306,97	5.306,97
11	Sporne tražbine - el. suglasnosti	103.037,46	103.037,46	103.037,46
12	Ostale naknade - priključak vode	7.160,13	7.160,13	7.160,13
13	Ostale usluge azil	535.000,00	535.000,00	535.000,00
14	Neovlaštena potrošnja - pravne osobe	133.348,76	133.348,76	133.348,76
15	Neovlaštena potrošnja - kućanstva	276.155,48	276.155,48	275.615,39
16	Usluge gradske deponije	6.231,32	6.231,32	6.231,32
	U K U P N O	5.835.255,13	5.597.753,48	5.885.002,99

Najznačajniji udio u spornim tražbinama čine sporne tražbine za isporučenu električnu energiju u iznosu od 2.347.734,02 KM ili 39,89 %, za vodu 1.360.416,05 KM ili 23,12 %, za vodu 1.360.416,05 KM ili 23,12 %, za vodu 1.360.416,05 KM ili 23,12 %, za vodu 1.360.416,05 KM ili 23,12 %.

usluge odvoza smeća 1.439.036,13 KM ili 24,45 % i ostale usluge 737.816,79 KM ili 12,54 %.

Ispravak vrijednosti tražbina od kupaca na dan 31. 12. 2021. godine je iznosio 3.755.621,99 KM i niža je za 8.260,82 KM u odnosu na prethodnu godinu. Saldo ispravka vrijednosti je uvećan za 243.088,82 KM, za koliko su zaduženi troškovi dok je umanjen za 251.349,64 KM na ime isknjižavanja ranije ispravljenih tražbina od kupaca.

Sporne tražbine su u odnosu na prethodnu godinu veće za 287.249,51 KM. Rast spornih tražbina je osobito izražen kod spornih tražbina za isporučenu vodu, te je kod kućanstava zabilježen rast od 191.018,30 KM ili 29,18 % u odnosu na prethodnu godinu, a 43,50 % u odnosu na 2019. godinu i kod pravnih osoba 121.704,41 KM ili 29,91 %, a 38,91 % u odnosu na 2019. godinu.

Naplata tražbina regulirana je Pravilnikom o praćenju, upravljanju i naplati tražbina u JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH broj: 01-01361/14 od 5. 2. 2014. godine.

Odredbama članka 7 stavka 1 točki a), b) i c) Pravilnika propisan je način utvrđivanja dopuštenog limita tražbina prije pokretanja neke od mjera naplate:

- za električnu energiju, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca od prijama računa za tekući mjesec
- za vodu, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnja tri mjeseca
- za smeće, dopušteni limit je neplaćeni iznos duga iz zadnjih šest mjeseci.

Odredbama članka 8 stavka 2 točke d) Pravilnika propisane su mjere koje se pokreću prema kupcima koji dug nisu platili po isteku valutnog roka ili dopuštenog limita (nalog za isključenje). Revizijom smo utvrdili da u evidenciji tražbine od kupaca postoje kupci koji su prekoračili limit neplaćenih računa, a Poduzeće nije poduzimalo mjeru isključenja, što nije sukladno navedenim odredbama Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina.

Potrebno je dosljedno poštovati odredbe Pravilnika o praćenju, upravljanju i naplati tražbina, u dijelu poduzimanja svih propisanih mjera radi naplate tražbina, prije nego što tražbine postanu sporne.

Potrebno je analizirati rast spornih tražbina za isporučenu vodu u prethodnim razdobljima te poduzeti adekvatne mjere radi zaustavljanja negativnog trenda.

Druge (ostale) kratkoročne tražbine

Ostale kratkoročne tražbine iskazane su u iznosu od 824.936,47 KM, a odnose se na:

- tražbina za zatezne kamate	717.846,54
- tražbine od FZO za bolovanja	107.089,93

Tražbine za zatezne kamate na dan 31. 12. 2021. godine iznose 582.501,75 KM i veće su u odnosu na prethodnu godinu za 135.344,79 KM.

Tijekom 2021. godine izvršen je obračun tražbina po osnovi zateznih kamata u iznosu od 227.564,54 KM, dok je naplata po ovoj osnovi ostvarena u iznosu od 92.219,75 KM.

7.3.3. Kapital

Ukupan kapital iskazan je u iznosu od 14.686.140,57 KM, a po strukturi odnosi se na sljedeće:

1. Državni kapital	5.977.268,16
2. Rezerve	1.880.314,61
3. Neraspoređena dobit iz ranijeg razdoblja	5.459.562,71
4. Neraspoređena dobit izvještajne godine	1.368.995,09
U K U P N O	14.686.140,57

U odnosu na prethodnu godinu, na dan 31. 12. 2021. godine evidentirano je povećanje na kontu državni kapital u iznosu od 5.975.268,16 KM na temelju Odluke o izmjeni Odluke o osnutku Javnog poduzeća „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH od 28. 1. 2021. godine donesene od Skupštine Brčko distrikta BiH. Rezerve su, odlukom Upravnog odbora, uvećane za 1.180.314,61 KM na ime dobiti iz 2020. godine.

7.3.4. Dugoročna rezerviranja

Dugoročna rezerviranja iskazana su u iznosu od 871.267,49 KM, a odnose se na rezerviranja na započete sudske sporove u iznosu od 162.558,24 KM i ostali unaprijed naplaćeni odloženi prihodi u iznosu od 708.709,25 KM (primljene, a neutrošene subvencije za električnu energiju za 2019., 2020. i 2021. godinu).

7.3.5. Kratkoročne obveze

Na poziciji kratkoročnih obveza u bilanci stanja iskazan je iznos od 7.140.054,75 KM i struktura istih dana je u sljedećem pregledu:

1. Kratkoročne financijske obveze	756.567,44
2. Obveze iz poslovanja	5.424.790,06
3. Obveze po osnovi plaća, naknada i poreza i doprinosa	846.621,11
4. Druge obveze	7.092,93
5. Obveze za PDV	104.274,31
6. Obveze za ostale poreze i druge daće	708,90
Kratkoročne obveze (1+2+...+6)	7.140.054,75

Poduzeće je u revidiranom razdoblju ostvarilo troškove bruto plaća u iznosu od 8.837.125,54 KM. Isplatu neto plaća u iznosu od 5.536.875,69 KM Poduzeće je vršilo u propisanom roku (do 10-og u mjesecu za prethodni mjesec), dok je plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa u iznosu od 3.300.249,85 KM (porez na dohodak, doprinos za zdravstvo, doprinos za zapošljavanje, doprinos za PIO/MIO FBiH, doprinos za PIO RS) vršilo sa zakašnjenjem.

Troškovi po osnovi ugovora o privremenim i povremenim poslovima i ugovora o djelu realizirani su u iznosu od 346.359,68 KM. Isplate neto naknada po ugovorima u iznosu od 291.224,68 KM Poduzeće je vršilo redovito dok je plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa u iznosu od 55.135,00 KM (porez na dohodak i doprinos za zdravstvo) vršilo sa zakašnjenjem.

Bruto naknade za rad Upravnog odbora ostvarene su u iznosu od 55.753,01 KM. Neto naknade u iznosu od 50.177,72 KM su isplaćivane redovito, dok je plaćanje pripadajućeg poreza na dohodak u iznosu od 5.575,29 KM vršilo sa zakašnjenjem.

Spomenuta kašnjenja nisu sukladne odredbama Zakona o porezu na dohodak Brčko distrikta BiH, Odluke o stopi doprinosa za zapošljavanje Brčko distrikta BiH, Zakona o PIO/MIO Federacije BiH i Zakona o doprinosima Republike Srpske, koji propisuju da se pripadajući porezi i doprinosi isplaćuju istog ili idućeg dana kada se izvrši isplata neto plaća i naknada.

Potrebno je da Poduzeće prilikom isplate mjesečnih neto plaća i naknada vrši istodobno i isplatu pripadajućih poreza i doprinosa, sukladno važećim propisima.

Uvidom u popis poslodavaca koji nisu uvezali staž zaposlenicima, objavljenom od Fonda PIO Republike Srpske, utvrdili smo da nije uvezan staž za ukupno devet osoba u 2008., 2009., 2010., 2015. i 2016. godini, za koje je Poduzeće uplatilo doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje.

Jedinstveni sustav prikupljanja i naplate doprinosa obveznika u Republici Srpskoj uspostavljen je 1. siječnja 2010. godine, od kada je i nadležnost za evidenciju uplate doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje prenesena s Fonda PIO RS na Poreznu upravu Republike Srpske.

Potrebno je pokrenuti aktivnosti na otklanjanju problema uvezivanja staža osobama za koje je Poduzeće uplatilo doprinose za mirovinsko i invalidsko osiguranje, radi omogućavanja korištenja pripadajućih zakonskih prava po osnovi uplaćenog osiguranja.

Kratkoročne financijske obveze

Na poziciji kratkoročnih financijskih obveza iskazan je iznos od 756.567,44 KM, od čega se 500.000,00 KM odnosi na obveze po revolving kreditima kod UniCredit banke, iznos od 255.262,60 KM na reklasifikaciju kratkoročnog dijela obveza dugoročnog kredita za nabavu opreme i 1.304,84 KM se odnosi na obveze za pogrešne uplate.

Obveza iz poslovanja

Na poziciji obveza iz poslovanja, iskazan je iznos od 5.424.790,06 KM, koje se odnose na sljedeće:

- primljeni predujmovi depoziti i kaucije 744.593,01 KM
- dobavljači u zemlji 4.677.556,68 KM
- dobavljači u inozemstvu 2.640,37

Primljeni predujmovi, depoziti i kaucije iskazani su u iznosu od 744.593,01 KM i odnose se na primljene predujmove kako slijedi:

R. br.	O P I S	Početno stanje 1. 1. 2021.	Smanjenje obveza u 2021. g.	Povećanje obveza (uplate u 2021. g.)	Stanje na dan 31.12.2021.
1	Primljeni predujmovi - voda kućanstva	45.661,19		433,82	46.095,01

2	Primljeni predujmovi - voda gospodarstvo	5.457,66		469,89	5.927,55
3	Primljeni predujmovi smeće kućanstva	22.755,96		17.254,68	40.010,64
4	Primljeni predujmovi - smeće gospodarstvo	9.784,01		2.282,36	7.501,65
5	Primljeni predujmovi električna energija kućanstva	506.179,35		47.771,31	553.950,66
6	Primljeni predujmovi električna energija gospodarstvo	77.771,91		12.010,64	89.782,55
7	Primljeni predujmovi ostale usluge vodovod	1.125,45			1.125,45
8	Primljeni predujmovi - ostale usluge elektro	199,50			199,50
	Ukupno:	668.935,03	0,00	75.657,98	744.593,01

Obveze za primljene predujmove su za 11,31 % veće u odnosu na isti nadnevak prethodne godine, a 56,29 % u odnosu na 31. 12. 2019. godine.

Povećanje primljenih predujmova je zabilježeno kod svih analitičkih pozicija, a osobito je izražen kod usluga odvoza smeća kućanstvima, gdje porast u odnosu na prethodnu godinu iznosi 75,82 % i odvoza smeća gospodarstvu u iznosu od 23,33 % .

U razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine nije vršeno namirenje tražbina od kupaca (zatvaranje tražbina iz unaprijed naplaćenog iznosa) za iznos ispostavljenih mjesečnih računa ili dijela računa po osnovi pruženih usluga kućanstvima ili gospodarstvu.

Odredbama članka 23 stavka 5 Pravilnika o računovodstvenim politikama JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH propisano je da se obveze iskazuju po nominalnoj vrijednosti i preispituju se najmanje na svaki dan bilance stanja. S obzirom da se unaprijed primljene uplate - predujmovi odnose na usluge koje Poduzeće pruža i obračunava na mjesečnoj razini, po ispostavljanju računa (faktura) kupcima za pružene usluge treba ispitati postoji li unaprijed izvršena uplata, dakle, i prije sastavljanja financijskih izvješća.

Revizijom smo utvrdili da Poduzeće u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine, nije preispitalo iskazanu vrijednost obveza po osnovi primljenih predujmova za usluge, odnosno nije vršilo mjesečno namirenje tražbina od kupaca za unaprijed plaćene usluge.

Potrebno je preispitati stanje iskazanih unaprijed naplaćenih predujmova za usluge, te izvršiti zatvaranje adekvatnih tražbina po istoj osnovi.

Dobavljači u zemlji

Od iskazanog iznosa od 4.677.556,68 KM, u strukturi obveza prema dobavljačima na obveze prema Elektroprivredi RS Trebinje po računu za 12/2021 odnosi se 3.867.461,37 KM ili 82,68 % ukupnih obveza prema dobavljačima.

Najveće pojedinačne obveze prema dobavljačima, izuzev navedene, odnose se na:

- MB Radić d. o. o. Brčko	105.794,29
- Energo sustav d. o. o. Brčko	93.887,87
- AN metali d. o. o. Brčko	60.874,47
- Grubin export import d. o. o. Brčko	60.190,65
- IEG d. o. o. Brčko	53.372,95

Odredbama članka 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH propisano je da su pravne osobe dužne, prije sastavljanja finansijskih izvješća, da usuglase međusobne tražbine i obveze s pravnim osobama s kojima su u poslovnom odnosu.

Revizijom smo utvrdili da značajan dio salda dobavljača nije usuglašen, što nije sukladno odredbama članka 29 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, prije sastavljanja finansijskih izvješća, izvršiti usuglašavanje obveza sa svim dobavljačima sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Obveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih

Na poziciji obveze po osnovi plaća, naknada i ostalih primanja zaposlenih iskazan je iznos od 846.621,11 KM, a odnosi se na:

1.	Obveze po osnovi neto plaća i naknada plaća	477.447,60
2.	Obveze za topli obrok	62.381,25
3.	Obveze po osnovi poreza na dohodak iz plaća	21.122,76
4.	Obveze za doprinose	261.698,50
5.	Obveze po osnovi plaća i naknada plaća 1+2+3+4	822.650,11
6.	Obveze po osnovi naknada plaća koje se refundiraju	23.971,00
7.	Obveze po osnovi plaća i naknada plaća i ostalih primanja zaposlenih 5+6	846.621,11

Odredbama članka 27a Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH propisano je da se popunjavanje ispražnjenog radnog mjesta vrši preko javnog natječaja na temelju obvezujuće odluke povjerenstva koje čine: predsjednik upravnog odbora, ravnatelj i **zaposlenik odgovoran za kadrovske poslove** Poduzeća.

Revizijom smo utvrdili da su ispražnjene pozicije za dva radna mjesta popunjavane privremenim premještajem zaposlenika. U revidiranom razdoblju nisu planirane, niti su pokretane aktivnosti za popunu ispražnjenih radnih mjesta preko javnog natječaja, kako je propisano odredbama članka 27a Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH.

Također, Povjerenstvo za zapošljavanje u JP “Komunalno Brčko” d. o. o. Brčko distrikt BiH, imenovano Odlukom ravnatelja od 26. 5. 2021. godine, čine: ravnatelj, predsjednik Upravnog odbora i **zamjenik ravnatelja za tehničke poslove** Poduzeća, što nije sukladno odredbama članka 27a Zakona o javnim poduzećima u Brčko distrikta BiH.

Potrebno je planirati i pokrenuti aktivnosti za popunu ispražnjenih radnih mjesta preko javnog natječaja sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu načina popunjavanja ispražnjenih radnih mjesta.

Potrebno je imenovanje povjerenstva za zapošljavanje vršiti sukladno odredbama Zakona o javnim poduzećima u Brčko distriktu BiH, u dijelu sastava povjerenstva.

Odredbama članka 8 Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih osoba u tijelima javne uprave, institucijama, javnim poduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko

distrikta BiH propisano je da Poduzeće podatke o imenovanim osobama dostavlja Pododjelu za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH u roku od 5 dana od dana imenovanja osobe. Skupština Brčko distrikta BiH je 3. 8. 2020. godine donijela Odluku o imenovanju članova Upravnog odbora JP “Komunalno Brčko”, kojom je imenovala pet članova Upravnog odbora Poduzeća.

Uvidom u Registar imenovanih osoba utvrdili smo da nisu dostavljeni podatci za imenovane članove Upravnog odbora Poduzeća Pododjelu za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH, u roku od 5 dana od dana imenovanja osoba kako je propisano odredbama članka 8 Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih osoba u tijelima javne uprave, institucijama, javnim poduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH.

Potrebno je podatke o svim imenovanim osobama dostavljati Pododjelu za ljudske resurse Vlade Brčko distrikta BiH u roku od 5 dana od dana imenovanja sukladno odredbama Odluke o Registru zaposlenih i Registru imenovanih osoba u tijelima javne uprave, institucijama, javnim poduzećima, ustanovama, zavodima i fondovima Brčko distrikta BiH.

Druge obveze

Druge obveze iskazane su u iznosu od 7.092,93 KM i odnose se na: obveze za naknade članovima Upravnog odbora u iznosu od 3.396,44 KM (naknade za 12. mjesec), porez na dohodak po istoj osnovi u iznosu od 377,37 KM, obveze po osnovi ugovora o djelu – porez na dohodak u iznosu od 3.319,12 KM.

Obveze za PDV

Obveze po osnovi izlaznog PDV-a iskazane su na dan 31. 12. 2021. godine, u iznosu od 104.274,31 KM i odnose se na obveze po osnovi više iskazanog izlaznog u odnosu na ulazni PDV za prosinac 2021. godine, koje su izmirene u siječnju 2022. godine.

7.3.6. Pasivna vremenska razgraničenja

Na dan 31. 12. 2021. godine iskazana su pasivna vremenska razgraničenja u iznosu od 2.362.155,62 KM, a odnose se na unaprijed naplaćene odgođene prihode po osnovi primljenih potpora od Vlade Brčko distrikta BiH, koji nisu dospjeli za priznavanje u iznosu od 2.339.846,04 KM i 22.309,58 KM obračunati ostali troškovi tekućeg razdoblja.

7.3.7. Popis imovine, tražbina i obveza

Člankom 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH propisano je da je Poduzeće na koncu svake godine obvezno izvršiti popis i uskladiti stvarno stanje cjelokupne imovine, obveza i tražbina.

Odredbama članka 27 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH propisano je da se izvješće o obavljenom popisu dostavlja nadležnoj osobi u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine.

Godišnji popis se u Poduzeću provodi sukladno Pravilniku o organizaciji i provedbi popisa imovine i obveza stvarnog i knjigovodstvenog stanja u JP „Komunalno Brčko“ broj: 01-07869/15 od 16. 7. 2015. godine i Uputi o radu Povjerenstva za popis broj: INT-02.01-00506/21 od 8. 12. 2021.

godine, te Odluci ravnatelja o imenovanju Povjerenstva za popis broj: INT-02.01-00506/21 od 8. 12. 2021. godine i Izmjenama Odluke o imenovanju popisnih povjerenstava od 26. 1. 2022. godine.

Nakon provedbe pripremnih radnji popis je započeo 17. 12. 2021. godine, i nije okončan do 25. 1. 2022. godine, te je na prijedlog Središnjeg popisnog povjerenstva ravnatelj donio Odluku o produljenju roka, kojom je rok za okončanje popisa produljen do 10. 2. 2022. godine. Na temelju izvješća pojedinačnih povjerenstava Središnje popisno povjerenstvo je 9. 2. 2022. godine sastavilo Izvješće o izvršenom redovitom godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine. Zaključkom Upravnog odbora broj 01-00642/22 od 10. 3. 2022. godine Središnjem popisnom povjerenstvu je naloženo da korigira Izvješće u dijelu otpisa zaliha. Aneks Izvješća o izvršenom redovitom godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. 12. 2021. godine dostavljen je 22. 3. 2022. godine.

Revizijom smo utvrdili da Izvješće nije potpuno, jer u isto nisu uključene, odnosno nisu popisane garancije primljene od dobavljača za dobro izvršenje ugovora, što nije sukladno odredbama članka 26 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je izvješće o obavljenom popisu dostavljati nadležnoj osobi u roku od petnaest dana od isteka poslovne godine, kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je popisom obuhvatiti cjelokupnu imovinu, tražbine i obveze sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

7.3.8. Izvanbilančna imovina

U izvanbilančnoj evidenciji iskazan je iznos od **137.937.566,50** KM koji se odnosi na vrijednost stalnih sredstava u vlasništvu Vlade Brčko distrikta BiH, koja su dana na upravljanje i korištenje Poduzeću.

Navedena sredstva su obuhvaćena elaboratom o izvršenom popisu na dan 31. 12. 2021. godine, po organizacijskim jedinicama kako slijedi:

1. Elektrodistribucija	59.776.231,02 KM
2. Vodovod i kanalizacija	75.408.167,48 KM
3. Čistoća	2.753.168,00 KM
U K U P N O	137.937.566,50 KM

Odredbama članka 22 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH propisano je da glavna knjiga izvanbilančnih evidencija obuhvaća poslovne događaje koji u trenutku nastanka nemaju utjecaja na promjene u bilanci stanja i bilanci uspjeha, ali osiguravaju dodatne informacije o korištenju tuđe imovine.

Izvješće Središnjeg popisnog povjerenstva o izvršenom popisu sredstava i izvora sredstava na dan 31. 12. 2021. godine je obuhvatilo 137.937.566,50 KM sredstava danih na korištenje Poduzeću od Vlade Brčko distrikta BiH.

Unutar navedenih sredstava na korištenju, 52 sredstava u vrijednosti od 2.497.015,59 KM su predana ali Poduzeće istim ne upravlja, niti ih koristi. Evidentiranje u glavnoj knjizi izvanbilančnih evidencija tuđih sredstava kojima Poduzeće ne upravlja, niti ih koristi nije sukladno odredbama članka 22 Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH.

Potrebno je, u suradnji s Vladom Brčko distrikta BiH, u glavnoj knjizi izvanbilančnih evidencija izvršiti isknjižavanje tuđih sredstava kojima Poduzeće ne upravlja, niti ih koristi, sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u Brčko distriktu BiH radi osiguranja dodatnih informacija o korištenju tuđe imovine.

7.4. Bilanca uspjeha za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2021. godine

7.4.1. Poslovni prihodi

U bilanci uspjeha iskazani su poslovni prihodi u iznosu od 46.148.904,00 KM. Struktura po vrstama prihoda dana je u sljedećem pregledu:

R. br.	Opis	2020. g.	2021. g.	Indeks 3/2	% 2021. godine
0	1	2	3	4	5
1	Prihodi od prodaje električne energije	36.518.927,00	38.563.057,00	105,60	83,56
2	Prihodi od prodaje vode	2.185.735,00	2.187.608,00	100,09	4,74
3	Prihodi od usluga odvoza smeća	2.444.315,00	2.431.751,00	99,49	5,27
4	Ostali prihodi čistoća	1.606.300,00	1.521.617,00	94,73	3,30
5	Ostali prihodi od elektrodistribucije	610.139,00	643.193,00	105,42	1,39
6	Prihodi od fiksnih naknada vodovod	619.393,00	630.694,00	101,82	1,37
7	Ostali prihodi vodovod i kanalizacija	159.277,00	155.619,00	97,70	0,34
8	Prihodi od prodaje učinaka (1+2+...+7)	44.144.086,00	46.133.539,00	104,51	99,97
9	Ostali poslovni prihodi	36.278,00	15.365,00	42,35	0,03
10	Ukupno poslovni prihodi (8+9)	44.180.364,00	46.148.904,00	104,46	100,00

Ostvareni poslovni prihodi u razdoblju od 1. 1. do 31. 12. 2021. godine veći su u odnosu na ostvarenje u prethodnom razdoblju za 1.968.540,00 KM ili 4,46 %, a najvećim dijelom se odnose na povećanje prihoda od prodaje električne energije koji su povećani za 2.044.130,00 KM ili 5,60 % u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje prihoda od prodaje električne energije je uzrokovano povećanjem isporučene električne energije kupcima kao i povećanje cijene električne energije krajnjim korisnicima.

Financijski prihodi

Financijski prihodi su u 2021. godini ostvareni u iznosu od 255.912,13 KM i odnose se na prihode od zateznih kamata obračunatih korisnicima usluga zbog kašnjenja u plaćanju usluga Poduzeća u iznosu od 230.259,72 KM, prihodi po osnovi bankarskih garancija 18.140,00 KM, prihodi od povrata sredstava 6.806,35 KM i ostali financijski prihodi u iznosu od 706,06 KM.

Ostali prihodi

Ostali prihodi ostvareni u iznosu od 1.070.854,20 KM i odnose se na: primitke po osnovi primljene potpore Vlade Brčko distrikta BiH u iznosu od 795.383,09 KM i prihode od naplate otpisanih tražbina u iznosu od 275.471,11 KM.

7.4.2. Poslovni rashodi

U financijskom izvješću bilanci uspjeha iskazani su poslovni rashodi u iznosu od 44.922.452,00 KM i odnose se na sljedeće:

R. br.	Opis	2020. g.	2021. g.	Indeks 3/2
0	1	2	3	4
1.	Nabavna vrijednost prodane robe (troškovi nabave električne energije)	28.079.152,00	29.781.741,00	106,06
2.	Materijalni troškovi	2.156.907,00	2.185.070,00	101,31
3.	Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja	10.772.495,00	10.057.594,00	93,36
4.	Troškovi proizvodnih usluga	788.032,00	753.558,00	95,63
5.	Amortizacija	1.507.601,00	1.565.347,00	103,83
6.	Nematerijalni troškovi	352.113,00	435.190,00	123,59
7.	Troškovi poreza	142.935,00	142.512,00	99,70
8.	Troškovi doprinosa	1.380,00	1.440,00	104,35
U K U P N O:		43.800.615,00	44.922.452,00	102,56

Ukupni poslovni rashodi u 2021. godini veći su u odnosu na 2020. godinu za 2,56 % ili za 1.121.837,00 KM.

Nabavna vrijednost prodane robe ostvarena je u iznosu od 29.781.741,00 KM, a odnosi se na troškove nabave električne energije, koji čine 66,30 % ukupnih poslovnih rashoda Poduzeća. Ovi troškovi su u odnosu na 2020. godinu veći za 1.702.589,00 KM ili 6,06 %, zato što je nabavljena električna energija povećana za 12.911.304 kWh ili 4,73 % ali i rasta prosječne ulazne cijena električne energije u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu.

U 2021. godini, od ukupno nabavljene električne energije ostvareni su gubitci u postotku od 10,90 % ili 3.245.118,36 KM. Gubitci su veći u odnosu na prethodno razdoblje za 0,25 %, ali su veći i od prosjeka distributera električne energije u BiH (gubitci distributera u BiH po izvješću DERK-a za 2021. godinu iznose 9,22 %) za 1,68 % i od planiranih gubitaka za 2021. godinu za 0,90 %.

Također, gubitci vode u vodovodnoj mreži su u 2021. godini ostvareni u postotku od 55,89 % i premašuju planirane gubitke vode za 2021. godinu za 15,89 %.

Potrebno je nastaviti aktivnosti na daljnjem smanjenju gubitaka električne energije i vode radi postizanja planiranog postotka gubitka.

Materijalni troškovi su ostvareni u iznosu od 2.185.070,00 KM i veći su u odnosu na prethodnu godinu za 28.163,00 KM ili 1,03 %. Navedeni troškovi, sadrže troškove materijala i rezervnih dijelova u iznosu od 653.050,00 KM, troškove vlastite potrošnje električne energije u iznosu od 567.116,00 KM, troškove energije, goriva i maziva u iznosu od 479.967,00 KM, troškove rezervnih dijelova u iznosu od 160.262,00 KM, troškove sitnog alata, inventara i automobilskih guma u iznosu od 44.316,55 KM, te ostale materijalne troškove u iznosu od 280.358,45 KM.

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja ostvareni su u iznosu 10.057.594,00 KM i niži su u odnosu na prethodnu godinu za 714.901,00 KM ili 6,64 %. Na smanjenje ovih troškova utjecalo je ponajprije smanjenje prosječnog broja zaposlenih tijekom 2021. godine, kada je iznosio 455, u odnosu na prosječan broj u 2020. godini, kada je iznosio 477 zaposlenih osoba.

Troškovi plaća i ostalih osobnih primanja sastoje se od: bruto plaća i bruto naknade plaća u iznosu 8.837.125,00 KM, naknade za topli obrok i ostala naknade zaposlenim u iznosu od 813.146,00,00 KM, naknade za dnevnice i troškove službenih putovanja 4.410,00 KM, naknade članovima Upravnog odbora 55.753,00 KM i troškovi naknada po ugovorima o djelu i ugovora o povremenim i privremenim poslovima u iznosu od 347.160,00 KM.

Člankom 1 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP "Komunalno Brčko" broj 01-02-150/17 koju je donijela Skupština Brčko distrikta BiH 7. 6. 2017. godine, usvojena je mjera izrade nove organizacije Poduzeća te izrada programa prijevremenog umirovljenja radnika u roku od 60 dana od dana donošenja Odluke.

Poduzeće je u prethodnim godinama pokretalo postupke javnih nabava usluga izrade nove sistematizacije koji su poništavani te je 15. 10. 2020. godine zaključilo Ugovor o nabavi navedenih usluga. Odredbama članka 3 Ugovora propisan je rok za pružanje usluga od maksimalno 90 kalendarskih dana od dana potpisivanja Ugovora.

Dobavljač s kojim je zaključen ugovor o nabavi je 6. 8. 2021. godine izvršio uslugu izrade nove sistematizacije i ispostavio račun koji je plaćen 12. 8. 2021. godine i 8. 9. 2021. godine.

Revizijom smo utvrdili da još uvijek nije usvojena nova organizacija Poduzeća niti je izrađen program prijevremenog umirovljenja radnika, što nije sukladno odredbama članka 1 Odluke o usvajanju prijedloga mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP "Komunalno Brčko", donesene od zakonodavnog tijela i osnivača Poduzeća i članka 3 Ugovora o nabavi usluga zaključenog 15. 10. 2020. godine.

Potrebno je usvojiti novu organizaciju Poduzeća i program prijevremenog umirovljenja radnika, kako bi se ispoštovale odredbe Odluke o usvajanju mjera za otklanjanje problema u funkcioniranju JP „Komunalno Brčko“ od 7. 6. 2017. godine.

Potrebno je pridržavati se odredbi sklopljenih ugovora o javnom nabavama, u dijelu poštovanja ugovorenih rokova.

Odredbama članka 50 Zakona o radu Brčko distrikta BiH propisano je da prekovremeni rad može trajati najdulje do deset sati tjedno, a na zahtjev poslodavca radnik može uz pismenu suglasnost raditi prekovremeno još najviše do deset sati tjedno.

Izuzev toga, odredbama članka 54 Zakona o radu Brčko distrikta BiH predviđena je mogućnost preraspodjele radnog vremena u slučajevima kada to zahtjeva priroda posla. S tim u svezi, radi racionalizacije troškova, puno radno vrijeme se može preraspodijeliti tako da tijekom jednog razdoblja traje kraće, a tijekom drugog razdoblja dulje od punog radnog vremena, te da se takvo radno vrijeme ne smatra prekovremenim radom.

U revidiranom razdoblju ostvareno je 31.416 prekovremenih sati te je obračunana uvećana plaća u iznosu od 210.572,70 KM. Više radnika je ostvarilo preko deset sati prekovremenog rada tjedno bez pismene suglasnosti, kako je propisano odredbama članka 50 Zakona o radu Brčko distrikta BiH. Navedeni prekovremeni rad kao uvećanje osnovne plaće je, sukladno članku 10 Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika JP „Komunalno Brčko“ Brčko distrikta BiH, uvećan za 30 % u odnosu na redoviti rad u radnom vremenu.

Uvidom u zahtjeve za obračun plaće za mjesec (ZP-formular) utvrdili smo da se u stupcima predviđenim za prekovremeni rad i pripravnost ne unose ostvareni sati. Zahtjev, zbog neunošenja navedenih sati, ne omogućuje potpune podatke o ukupnom mjesečnom broju

ostvarenih radnih sati zaposlenika, te se kod obračuna plaća zaposlenika pored zahtjeva moraju koristiti i pomoćne evidencije o ostvarenim satima rada.

Potrebno je da se Poduzeće dosljedno pridržava odredbi Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu ograničenja trajanja prekovremenog rada, odnosno dobivanja pismene suglasnosti radnika.

Potrebno je vršiti preraspodjelu radnog vremena sukladno odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, radi racionalnijeg korištenja sredstava.

Potrebno je vršiti unos svih propisanih podataka u formulare zahtjeva za obračun plaće za mjesec (ZP-formular), radi omogućavanja utvrđivanja ukupnog broja ostvarenih sati, te točnog obračuna plaća zaposlenika.

Odredbama članka 13 Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH propisani su razlozi za uvećanje osnovice neto plaća. Kao razlozi su navedeni nužnost posebnog angažmana za ostvarivanje planiranih rezultata, kada je riječ o rukovodnim zaposlenicima, a kod ostalih zaposlenika ukoliko se smatra deficitarnim kadrom posebno značajnim za nesmetano funkcioniranje Poduzeća. Uvećanje osnovice neto plaće se kreće od 10 do 30 % te ne može trajati dulje od 6 mjeseci.

Pravilnikom nije precizno definirana procedura i mjerljivi kriteriji obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plaće.

Tijekom 2021. godine Poduzeće je donijelo najmanje 84 odluke o uvećanju plaća za 225 zaposlenika, te je po toj osnovi isplaćen iznos od 41.818,82 KM. Kod četiri donesene odluke uvećanje je iznosilo 5 %, kod 40 odluka je glasilo na 10 % uvećanja, dok se 40 odluka odnosilo na 20 % uvećanja plaća. Trajanje uvećanja je kod 81 odluke jedan mjesec, dok je kod tri uvećanja od 20 % razdoblje trajanja uvećanja iznosilo tri mjeseca.

Kao razlog donošenja odluka navedeno je pravovremeno obavljanje povjerenih poslova, iznimno zalaganje u izvršavanju radnih zadataka, kao i povećanje obujma posla. Razlozi za uvećane osnovice neto plaće nisu sukladni odredbama članka 13 Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH.

Potrebno je odluke o uvećanju osnovice neto plaće donositi sukladno odredbama Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH, u dijelu razloga i iznosa za uvećanje osnovice neto plaće.

Potrebno je podzakonskim aktima preciznije propisati proceduru i mjerljive kriterije obračuna prilikom uvećanja osnovice neto plaće, radi objektivne ocjene posebnog angažmana zaposlenika.

Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH (pročišćeni tekst) donesen je 17. 6. 2013. godine, te je izvršeno 16 izmjena i dopuna Pravilnika i to: 17. 10. 2013. godine, 5. 2. 2014. godine, 22. 5. 2014. godine, 30. 6. 2014. godine, 29. 9. 2014. godine, 19. 11. 2014. godine, 27. 5. 2015. godine, 30. 12. 2015. godine, 4. 10. 2017. godine, 17. 5. 2018. godine, 29. 12. 2018. godine, 25. 3. 2019. godine, 12. 9. 2019. godine, 24. 10. 2019. godine, 28. 1. 2020. godine i 13. 1. 2022. godine.

Potrebno je donijeti novi pročišćeni tekst Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenika u JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH, radi postizanja ažurnosti i jednostavnije primjene donesenog akta.

Poduzeće je u revidiranom razdoblju ostvarilo troškove po osnovi zaključenih **ugovora o privremenim i povremenim** poslovima s 81 osobom u iznosu od 308.657,56 KM, dok su izdatci po osnovi zaključenih **ugovora o djelu** sa 18 osoba iznosili 38.502,12 KM.

Odredbama članka 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH propisano je da se ugovor o privremenim i povremenim poslovima može zaključiti, ako su poslovi po svojoj prirodi takvi da ne traju dulje od 90 dana u jednoj kalendarskoj godini i da ne predstavljaju poslove za koje se zaključuje ugovor o radu.

Odredbama članka 117 Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikta BiH utvrđeno je najmanje 10 poslova za koje se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima.

U revidiranom razdoblju s 35 osoba zaključivani su ugovori o obavljanju privremenih i povremenih poslova koji su trajali dulje od 90 dana, što nije sukladno odredbama članka 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Revizijom smo utvrdili da su na poslovima, za koje je predviđeno da se zaključuje ugovor o privremenim i povremenim poslovima, angažirane osobe putom zaključivanja ugovora o djelu, što nije sukladno odredbama članka 117 Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikta BiH.

Također, revizijom smo utvrdili da osobe koje su obavljale privremene i povremene poslove nisu bile prijavljene kao osiguranici fondova mirovinskog i invalidskog osiguranja, te im nisu uplaćivani pripadajući doprinosi. Poduzeće, osobama koje obavljaju privremene i povremene poslove, nije osiguralo prava sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je propisano odredbama članka 40 Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Potrebno je angažiranje osoba radi obavljanja privremenih i povremenih poslova vršiti sukladno odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH, u dijelu razdoblja angažiranja osoba.

Potrebno je angažiranje osoba, na poslove za koje je utvrđeno da se zaključuju ugovori o privremenim i povremenim poslovima, vršiti sukladno odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH i Pravilnika o radu JP „Komunalno Brčko.

Potrebno je osobama koje obavljaju privremene i povremene poslove u Poduzeću osigurati prava sukladno propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju entiteta Bosne i Hercegovine, kako je regulirano odredbama Zakona o radu Brčko distrikta BiH.

Troškovi proizvodnih usluga ostvareni su u iznosu od 753.558,00 KM i veći su u odnosu na isto razdoblje prošle godine za 34.474,00 KM ili 4,57 %. U odnosu na prošlu godinu povećani su troškovi analiziranja vode, održavanje i servisiranje teretnih vozila i radnih strojeva, troškovi promidžbe i propagande, a smanjeni su troškovi održavanja softvera i troškovi iznajmljivanja i zakupa.

Najznačajnije stavke u okviru troškova proizvodnih usluga su: troškovi održavanja i servisiranja teretnih vozila, strojeva i alata 474.722,00 KM, troškovi usluga izrade i dorade 60.800,00

KM, troškovi promidžbe i propagande 51.631,00 KM, troškovi zakupa i iznajmljivanja 7.880,00 KM i ostali troškovi proizvodnih usluga 158.525,00 KM.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 1.565.347,00 KM i veći su od ostvarenja u prethodnoj godini za 57.746,00 KM ili 8,67 %, i odnose se na amortizaciju stalnih sredstava u obračunskom razdoblju. Navedeni iznos se odnosi na amortizaciju: licencija 10.543,00 KM, ostala nematerijalna sredstva 197.822,00 KM, građevinski objekti 233.403,00 KM i na postrojenja i opremu 1.123.578,41 KM.

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) ostvareni su u iznosu od 435.190,00 KM i veći su od prošlogodišnjih za 83.077,00 KM ili 8,23 %. Najznačajnije stavke u ovoj kategoriji troškova su: naknade za djelatnost distribucije 105.000 KM, troškovi telefonskih i PTT usluga 73.604,00 KM, troškovi bankarskih usluga i garancija 50.730,00 KM, konzultantske usluge 49.995,00 KM, troškovi osiguranja radnika 57.229,00 KM, odvjetničke usluge 30.995,00 KM i ostali nematerijalni troškovi 78.481,00 KM.

Troškovi poreza iskazani su u iznosu od 142.512,00 KM i odnose se na naknadu za djelatnost distribucije i opskrbe električnom energijom u iznosu od 105.000,00 KM, porez na imovinu 3.814,00 KM, naknade za korištenje korisne funkcije šuma 9.100,00 KM, troškovi registracije 22.011,00 KM i druge naknade 2.587,00 KM.

Troškovi doprinosa iskazani su u iznosu od 1.440,00 KM i odnose se na članarine gospodarskoj komori.

7.4.3. Financijski rashodi

U bilanci uspjeha iskazani su financijski rashodi u iznosu od 58.150,00 KM i odnose se na rashode od kamata i to: kamate po revolving kreditima u iznosu od 44.320,00 KM, kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 9.108,00 KM, zatezne kamate zbog kašnjenja u plaćanju računa dobavljačima u iznosu od 237,00 KM i kamate po sudskim presudama u iznosu od 4.486,00 KM.

7.4.4. Ostali rashodi

Na poziciji ostalih rashoda iskazan je iznos od 1.126.073,00 KM, koji se sastoji od:

- 1) rashoda po osnovi ispravka vrijednosti i otpisa tražbina u iznosu od 244.939,00 KM**, a odnose se na utužene tražbine za pružene usluge uz ranijeg razdoblja u iznosu od 243.089,00 KM (izvršen je otpis na temelju elaborata o izvršenom popisu i odluke Upravnog odbora), te otpis tražbina na temelju pravomoćnih sudskih presuda u iznosu od 1.850,00 KM.
- 2) rashoda po osnovi rashodovanja zaliha materijala i robe i ostali rashodi u iznosu od 881.134,00 KM**, a odnose se na: troškove nabave i izgradnje trafostanica čija nabava i izgradnja je financirana iz sredstava potpore u iznosu od 504.781,00 KM, naknade štete po presudama (materijalna i nematerijalna šteta fizičkim osobama) u iznosu od 78.530,00 KM, naknadno utvrđeni ostali rashodi u iznosu od 99.832,00 KM (koji se uglavnom odnose na rashode po osnovi refundiranja bolovanja), naknade štete po sporazumu u iznosu od 30.513,00 KM, troškove sudskog postupka u iznosu od 55.759,00 KM, otpis zaliha 54.631,00 KM, ostali rashodi po drugim osnovama, rashodi iz ranijih godina u iznosu od 47.241,00 KM, manjkovi 2.333,00 KM i ostali rashodi (naknade štete po kvarovima, ostala naknada štete, novčane kazne i sl.) 7.514,00 KM.

7.4.5. Rezultat poslovanja

U bilanci uspjeha, sučeljavanjem prihoda i rashoda, Poduzeće je iskazalo neto dobit u iznosu od 1.368.995,00 KM, što je veće je u odnosu na prethodnu godinu za 188.681,00 KM ili 15,99 %.

Revizijom smo utvrdili da je iskazani rezultat poslovanja za razdoblje 1. 1. – 31. 12. 2021. godine **precijenjen** najmanje za iznos nenaplativih sumnjivih i spornih tražbina i iznos zaliha koje ne zadovoljavaju kriterije za priznavanje u bilanci stanja sukladno preporukama MRS 2-Zalihe i Okviru za prezentaciju i sastavljanje financijskih izvješća, (detaljnije obrazloženje i preporuke dani su u točki 7.3.2).

8. JAVNE NABAVE

U 2021. godini završeno je ukupno 240 postupaka nabave, ukupne financijske vrijednosti 7.699.638,34 KM, i to:

- 113 izravnih postupaka, ukupne vrijednosti 223.962,76 KM. Nabavljale su se robe, usluge ili radovi male financijske vrijednosti za koje se financijski nije isplatilo provoditi drugi postupak. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. god. izravni postupci čine 2,91 %.
- 4 postupka po aneksu II., dio b, ZJN, ukupne vrijednosti 100.000,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. god. postupci po aneksu II., dio b, ZJN čine 1,30 %.
- 35 konkurentskih postupaka, ukupne vrijednosti 399.942,04 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. god. konkurentski postupci čine 5,19 %.
- 12 konkurentskih-okvirnih postupaka, ukupne vrijednosti 197.680,28 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. god. konkurentski okvirni postupci čine 2,57 %.
- 19 otvorenih postupaka ukupne vrijednosti 1.621.979,97 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. god. otvoreni postupci čine 21,07 %.
- 46 otvorenih-okvirnih postupaka ukupne vrijednosti 4.881.439,67 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. godine otvoreni - okvirni postupci čine 63,40 %.
- 1 pregovarački postupak vrijednosti 70.083,00 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. god. pregovarački postupci čine 0,91 %.
- 10 postupka izuzetih od ZJN, ukupne vrijednosti 204.550,62 KM. U odnosu na ukupnu vrijednost završenih nabava do 31. 12. 2021. god. postupci izuzeti od ZJN čine 2,66 %.

Pravilnikom o javnoj nabavi roba, obavljanju usluga i ustupanju radova u JP “Komunalno Brčko“ d. o. o. Brčko distrikt BiH, članak 3, definirano je planiranje javnih nabava u dijelu usvajanja, sadržaja i rokova za donošenje plana.

Plan nabava za 2021. godinu je usvojen 5. 2. 2021. godine, te je tijekom 2021. godine doneseno 8 izmjena istog, dok je tijekom prethodne godine izvršeno, također, 8 izmjena Plana nabava.

Revizijom smo utvrdili da navedenim Pravilnikom nije precizno definiran postupak planiranja javnih nabava u dijelu ovlasti i odgovornosti organizacijskih jedinica, odnosno osoba koje

sudjeluju u postupku planiranja, rokova i slučajeva izmjene plana nabava kao i drugih pitanja od značaja za postupak planiranja.

Učestale izmjene Plana nabava, koji predstavlja osnovu od koje su ovisne ostale faze, otežavaju upravljanje, provedbu i kontrolu postupaka javne nabave.

Potrebno je preciznije definirati postupak planiranja javnih nabava čime bi se povećala učinkovitost u provedbi postupaka javne nabave i realizacije ugovora.

Potrebno je analizirati izvršenje godišnjeg i uzroke izmjena plana javnih nabava radi preciznijeg i pouzdanijeg planiranja javnih nabava u budućem razdoblju.

Odredbama članka 3 Zakona o javnim nabavama BiH propisano je da je ugovorno tijelo u postupku javne nabave, dužno osigurati aktivnu konkurenciju s ciljem najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava, u svezi s predmetom nabave i njegovom svrhom.

U revidiranom razdoblju Poduzeće je donijelo 46 odluke o poništenju postupka javne nabave procijenjene vrijednosti od 2.706.000,00 KM. Razlozi poništenja postupka su bili: nije dostavljena nijedna ponuda ili zahtjev u 17 slučajeva u iznosu od 689.000,00 KM, nije primljena nijedna prihvatljiva ponuda u 10 slučajeva u iznosu od 1.238.000,00 KM, cijene prihvatljivih ponuda su znatno veće od osiguranih sredstava u 11 slučajeva iznosa 127.500,00 KM i zbog dokazivih razloga koji su izvan kontrole ugovornog tijela i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabave u osam slučajeva u iznosu od 651.500,00 KM.

Broj poništenih postupaka ukazuje da Poduzeće u postupcima javnih nabava nije osiguralo aktivnu konkurenciju i najučinkovitije trošenje sredstava, kako je predviđeno odredbama članka 3 Zakona o javnim nabavama BiH.

Potrebno je da Poduzeće, u postupcima javne nabave, osigura aktivnu konkurenciju i najučinkovitije trošenje javnih sredstava, sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, radi učinkovitije realizacije planiranih nabava.

9. KOMENTAR

Poduzeću je uručen Nacrt izvješća o reviziji finansijskih izvješća za 2021. godinu broj: 01-02-03-13-231/22 na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana Poduzeće se očitovalo dopisom broj: 02.01-01212/22 od 25. 5. 2022. godine i dostavilo komentare na Nacrt izvješća o reviziji za 2021. godinu.

Komentare i primjedbe nismo usvojili jer nisu dostavljeni novi dokazi koji bi utjecali na promjenu naših nalaza.

Tim za reviziju:

Amra Mehić, dipl. oec.

Milan Milašinović, dipl. oec.